Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси ◆ TOŞKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 1995 йил 26 август, шанба • № 68 (10.744) • Эркин нархда сотилади

1 СЕНТЯБРЬ — ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ МУСТАҚИЛЛИК КУНИ

ПОРЛОҚ ТАҚДИРИНГГА ЖАҲОН БЕРДИ ТАН, ОЛҚИШЛАР ОҒУШИДА ЯЙРА, ЭЙ ВАТАН!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам жаноб Президент,

Ўзбекистон мустақиллигининг тўрт йиллиги муносабати билан энг самимий қутловларимни қабул этгайсиз.

Америка Қўшма Штатлари биринчи бўлиб Тошкентда элчихона очган эди. Биз Ўзбекистон суверенитети ва мустақиллигини илгаригидай қўллаб-қувватлайверамиз. Барча американиклар гуллаб-яшнаётган, очиқ ва иқтисодий мустаҳкам жамият пойдеворини биргаликда барпо этган Америка ва Ўзбекистон халқлари ҳамкорлиги билан фахрланади. Биз шунингдек сизнинг раҳбарлигингизда эркин ва очиқ мунозара юритиш асосида шаклланадиган сиёсий тизим истиқболини қадрлаймиз.

Сизга Америка халқи номидан демократик, мустақил ва фаровон Ўзбекистонни барпо қилиш йўлида Сиз ва Ўзбекистон халқи билан бирга ишлашга тайёр эканимизни изҳор этишимга ижозат бергайсиз.

Камоли эҳтиром ила,

Уильям Ж. КЛИНТОН,
Америка Қўшма Штатлари Президенти.

БЕКОБОД ШАҲРИ МЕҲНАТКАШЛАРИГА

Қадрли дўстлар!

Сизларни Бекобод шаҳри барпо этилганининг 50 йиллиги билан самимий муборакбод этаман.

Сизларнинг фидокорона меҳнатингиз туфайли Бекобод шаҳри Ўзбекистоннинг энг йирик саноат марказларидан бирига айланди. Бекобод металлурглари ва қурувчиларининг шуҳрати нафақат мамлакатимизда, балки хорижда ҳам кенг ёйилди.

Бекобод — дўстлик шаҳри. Унда ўнлаб миллат ва элат вакиллари бир оила фарзандларидек яшаб, меҳнат қилмоқдалар, ўзаро ҳамжиҳатлик, тотувлик, биродарлик туйғуларини мустаҳкамлашда бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Шаҳарда иқтисодий ислоҳотларнинг изчил амалга оширилаётгани, кўплаб замонавий ихчам корхоналар ташкил этилаётгани, маданият, маърифат ва бошқа соҳаларда янгича муносабатлар қарор топаётгани барчамизни мамнун этмоқда.

Ўзбекистоннинг моддий ва маънавий юксалишида Бекобод аҳлининг муносиб ҳиссаси борлигини алоҳида мамнуният билан эътироф этишни истардим.

Азиз дўстлар, қадрдон шаҳрингизнинг ярим асрлик тўйи билан яна бир бор қизғин табриклайман. Барчангизга сиҳат-саломатлик, хонадонингизга файз-барака, эзгу ишларингизда янгидан-янги зафарлар тилайман.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ БЕКОБОД ШАҲРИ МЕҲНАТКАШЛАРИДАН АЛОҲИДА ЎРНАК КЎРСАТГАН БИР ГУРУҲИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Барча миллатлар ҳамда элатларнинг вакиллари ўртасида дўстлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш ишида эришган катта ютуқлари, халқ хўжалиги тармоқларидаги кўп йиллик ҳалол хизматлари ҳамда ижтимоий ҳаётда фаол иштирок этаётганликлари учун қуйидагилар мукофотлансин:

«ДЎСТЛИК» ОРДЕНИ БИЛАН

Юсупов Мухторжон — Ўзбекистон металлургия комбинати акционерлик ишлаб чиқариш бирлашмаси электр пўлат эритиш цехи пўлатни узлуксиз қуйиш қурилмаси оператори.

«ШУҲРАТ» МЕДАЛИ БИЛАН

Остонқулов Султон Исломович — «Бекободцемент» акционерлик жамияти цемент туйиш цехи бошлиғи;

Шаропов Негмурод — «Сувоқава» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳайдовчиси.

ҚУЙИДАГИЛАРГА ФАХРИЙ УНВОНЛАР БЕРИЛСИН:

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН САНОАТ ХОДИМИ»

Аренкин Евгений Иванович — Ўзбекистон металлургия комбинати акционерлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош муҳандиси — бош директор ўринбосари;

Ашрапов Хаит — Бекобод цемент комбинати акционерлик жамиятининг цех бошлиғи;

Расулов Аҳмаджон — Ўзбекистон металлургия комбинати акционерлик ишлаб чиқариш бирлашмаси электр пўлат эритиш цехининг пўлат эритувчиси;

Саматов Абдуманнон — «Металлист» акционерлик жамиятининг раиси.

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ҚУРУВЧИ»

Байраков Сергей Дмитриевич — «Ўзметаллургқурилиш» трести 1-қурилиш-монтаж участкасининг бригада бошлиғи;

Қаюмов Ҳалил — Тошкент вилояти тузатиш-қурилиш трести 43-таъмирлаш-қурилиш участкасининг ғишт терувчиси.

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ХОДИМИ»

Цой Валентин Иванович — Шаҳар марказий касалхонаси жарроҳлик бўлимининг мудири.

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ХОДИМИ»

Бобоева Қиммат — Шаҳардаги 16-мактаб директори.

ҚУЙИДАГИЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАНСИН:

Абдуғаниев Илашбой — Норуда материаллар ишлаб чиқариш акционерлик жамиятининг тепловоз машинисти;

Зокирова Раъно Бурхоновна — Бекобод ҳудудий тиббий бирлашмаси бош шифокорининг ўринбосари;

Казаев Михаил Васильевич — Қурилиш материаллари ва конструкциялари заводининг директори;

Кучкин Анатолий Васильевич — Ўзбекистон металлургия комбинати акционерлик ишлаб чиқариш бирлашмаси навли прокат 1-цехининг вальцовкачиси;

Мамажонов Обиджон — «Бекободцемремонт» заводи механика йиғув цехининг бошлиғи;

Очилова Икборхон — Ўзбекистон металлургия комбинати акционерлик ишлаб чиқариш бирлашмаси қуюв участкасининг ишчиси;

Пардаев Акрам Собирович — «Бекободцемент» акционерлик жамияти хомашё цехи чилангарлар бригадасининг бошлиғи;

Райимжонов Ҳошимжон — Шаҳардаги 9-ўрта мактаб директори;

Сеитбекирова Шефика Жемиловна — «Умид» акционерлик жамиятининг раиси;

Степанов Михаил Сергеевич — Шаҳар автомобиль-темир йўл транспорти корхонасининг ҳайдовчиси;

Ҳоликназаров Абдуназар — Шаҳар коммунал хўжалигидан фойдаланиш бошқармаси санитария-тозалаш бўлимининг юк ташувчиси;

Хусаинов Обиджон — Темир-бетон буюмлари ва қурилиш материаллари комбинатининг арматурачиси;

Цой Федор Викторович — «Ўзирстройконструкция» бирлашмасига қарашли 15-механизациялашган кўчма колонна бошлиғи;

Шарипов Карвон — «Сарбон» акционерлик жамиятининг ҳайдовчиси.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1995 йил 25 август.

БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ УЧИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг учинчи сессияси 1995 йил 30 август куни соат 10 да Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг мажлислар залида очилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари 29 август куни соат 9 дан соат 18 га қадар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси мажлислар залининг фойесида рўйхатга олинади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ЭКСПОРТГА ЙЎНАЛТИРИЛГАН МАҲСУЛОТЛАР АЙРИМ ТУРЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ КЎПАЙТИРИШНИНГ БИРИНЧИ НАВБАТДАГИ ЛОЙИҲАЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Жаҳон бозорида харидоргир экспорт маҳсулотларнинг айрим турларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш, Ўзбекистон Республикаси саноатининг устувор тармоқларини энг қисқа муддатларда жадал ривожлантириш учун зарур бўлган кўп валюта талаб этадиган импорт товарларнинг ўрнини босувчи товарлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш учун қулай шароитлар яратиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Экспортга йўналтирилган маҳсулотлар айрим турларини ишлаб чиқаришнинг биринчи навбатдаги устувор лойиҳалари рўйхати тасдиқлансин:

«Ўзистиқболстат» Давлат қўмитаси лойиҳаларни Ўзбекистон Республикасининг инвестиция дастурига киритсин.

2. Амалга ошириш учун қабул қилинган ва иловага киритилган лойиҳаларни рўёбга чиқарувчи «Ўзбекенгилсаноат», «Ўзмевасабзавотузумсаноат», «Ўзкимёсаноат» уюшмалари, «Ўзқурилишматериаллари» концерни, «Кўмир» акционерлик бирлашмаси объектларни белгиланган муддатларда фойдаланишга топширишни таъминласинлар. Шу мақсадларда:

«Ўзмевасабзавотузумсаноат» уюшмаси Ўзбекистон республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги билан биргаликда бир ҳафта муддатда томат пастаси ишлаб чиқариш учун асбоб-ускуналар етказиб беришга контрактни расмийлаштирсин;

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки «Кўмир» акционерлик бирлашмаси билан биргаликда каолин фабрикаси қурилиши лойиҳасини маблағ билан таъминлаш учун Швейцария кредит муассасалари билан тегишли битимни расмийлаштиришни икки ой муддатда тугаллаш чора-тадбирларини кўрсин.

3. «Махсусқотишма» республика бирлашмаси икки ой муддатда Чирчиқ шаҳридаги Ўзбекистон ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинати негизида молибден ва вольфрам ишлаб чиқаришни кўпайтириш лойиҳаси бўйича ҳамкорлик схемасини аниқлаш масаласини ишлаб чиқишни тугалласин.

4. «Ўзкимёсаноат», «Ўзбекенгилсаноат» уюшмалари ва «Махсусқотишма» республика бирлашмаси икки ой муддатда:

амалга ошириш режалаштирилаётган лойиҳаларнинг техник-иқтисодий асослашларини ишлаб чиқишни таъминласинлар;

техник-иқтисодий асослашлар тайёрланишига кўра уларни экспертизадан ўтказиш учун «Ўзистиқболстат» Давлат қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги ва Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банкига ўз вақтида тақдим этилишини таъминласинлар.

5. «Ўзистиқболстат» Давлат қўмитаси, Ўзбекистон республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги ва Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки юқорида кўрсатиб ўтилган лойиҳаларнинг техник-иқтисодий асослашлари ўз вақтида экспертизадан ўтказилишини таъминласинлар. Бир ой муддатда экспертиза якунлангандан кейин Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан биргаликда уларни маблағ билан таъминлаш схемаси ва манбаларига оид таклифларни Вазирлар Маҳкамасига киритсинлар.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки «Ўзкимёсаноат» уюшмаси ва Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги билан биргаликда карбамид ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва меламин ишлаб чиқаришни ташкил этиш лойиҳаларининг Европа Қайта қуриш ва тараққиёт банки томонидан маблағ билан таъминланиши тўғрисидаги масалани ишлаб чиқсин.

6. Экспортга йўналтирилган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг биринчи навбатдаги устувор лойиҳаларини амалга ошириш учун:

уларни амалга оширишда қатнашувчи корхоналар ўз молиявий маблағларидан ва моддий-техника ресурсларидан энг кўп даражада фойдаланиш чора-тадбирларини кўрсинлар;

Давлат мулки қўмитаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги ва «Ўзбекинвест» миллий суғурта компанияси билан биргаликда тўғридан-тўғри чет эл инвестицияларини жалб этиш, шу жумладан лойиҳаларни амалга оширишда қатнашувчи корхоналарнинг акцияларини чет эл инвесторларига сотиш йўли билан уларнинг негизида акционерлик жамиятлари ташкил этиш орқали жалб этиш масаласини ишлаб чиқсин;

Ўзбекистон республикаси Молия вазирлиги, Марказий банк, Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки, Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги ва «Ўзистиқболстат» Давлат қўмитаси билан биргаликда республикага берилаётган чет эл кредитларидан фойдаланиш масаласини ишлаб чиқсин, Молия вазирлигига, лойиҳаларни маблағ билан таъминлаш учун чет эл инвестицияларига бўлган талаб доирасида белгиланган тартибда ҳукумат кафолатлари беришга рухсат этилсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, «Ўзистиқболстат» Давлат қўмитаси, Адлия вазирлиги ва Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки билан биргаликда бир ой муддатда ҳукумат кафолатларидан чет эл кредитлари бўйича қарзларни тўлаш учун фойдаланилган тақдирда қарздор корхоналар билан ўзаро ҳисоб-китоблар тартибини ишлаб чиқсин.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки Молия вазирлиги билан биргаликда қарздор корхоналар томонидан уларга лойиҳаларни амалга ошириш учун берилган кредит маблағлар ўз вақтида қайтарилиши устидан самарали ва амалий назоратни таъминласин.

8. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари тармоқ уюшмалари, концернлар, корпорациялар, Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигининг ҳудудий бўлинмалари ва «Ўзистиқболстат» давлат қўмитаси билан биргаликда икки ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига энг кам маблағ сарфлаган ҳамда минтақаларнинг ҳудудий ва табиий устунликларидан энг кўп даражада фойдаланган ҳолда ташқи бозорда харидоргир ва рақобатга бардошли маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ташкил этиш мақсадида ишлаб турган, экспортга йўналтирилган корхоналарни модернизациялаш ва техника билан қайта жиҳозлаш юзасидан таклифлар киритсин.

9. Лойиҳаларнинг барча босқичлари ўз вақтида амалга оширилиши устидан амалий назоратни таъминлаш мақсадида, техник-иқтисодий асослашларни ишлаб чиқиш, экспертиза ўтказиш, чет эллик шериклар ва кредит муассасалари билан контрактлар (шартномалар) тузиш, қурилиш-монтаж ишларини амалга ошириш ва объектларни ишга тушириш ҳам шу жумлага киради, Вазирлар Маҳкамаси ҳузурида мувофиқлаштирувчи ишчи гуруҳ ташкил этилсин.

Мувофиқлаштирувчи ишчи гуруҳ ишларнинг аҳволи ва экспортга йўналтирилган маҳсулотлар айрим турларини ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг биринчи даражали устувор лойиҳаларини амалга оширишнинг бориши тўғрисида Ўзбекистон Республикаси ҳукуматига мунтазам равишда ахборот бериб турсин.

10. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг тегишли ўринбосарлари зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1995 йил 23 август.

• Мустақиллик байрами арафасида Чирчиқ шаҳрида янги ўн икки қаватли уй қад кўтарди (чапда), шаҳарсозлик қурилиш бошқармаси бош муҳандиси А. Мирзакаримов (ўнгда) ва «Чирчиққурилиш» ҳиссадорлик жамиятининг устаси И. Утегенов.

Даврон АҲМАД олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ХОРИЖИЙ САРМОЯЛАР БЎЙИЧА АГЕНТЛИК ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Хорижий сармоялар бўйича агентлик ташкил қилиш тўғрисида»ги Фармонини ижро этиш юзасидан Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Хорижий сармоялар бўйича агентликнинг ташкилий тузилмасига розилик берилсин.

2. Хорижий сармоялар масалалари бўйича мувофиқлаштирувчи кенгаш таркиби тасдиқлансин.

Белгилаб қўйилсинки, Мувофиқлаштирувчи кенгаш хорижий сармоялар бўйича агентлик фаолиятининг асосий йўналишлари бўйича тавсия тусида қарорлар чиқаради, шунингдек агентлик ноҳукумат муассаса эканлигини назарда тутиб агентликнинг инвестиция муҳитини такомиллаштириш, республикада хорижий тадбиркорлик муаммоларини ҳал этиш ва давлат ёрдамида кўрсатиш бўйича унинг таклифларини кўриб чиқади.

3. Хорижий сармоялар бўйича агентликка бир ой муддатда агентлик уставини ишлаб чиқиш ва қонунчиликда белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтиш тавсия этилсин.

4. Давлат мулки қўмитаси хорижий сармоялар бўйича агентлик фаолиятини ташкилий-техник таъминлаш учун 1,0 миллион сўм ажратсин.

Молия вазирлиги хорижий сармоялар бўйича агентликка уч йил давомида унинг фаолиятини қўллаб-қувватлаш, шунингдек телефон сўзлашувлари ҳақини тўлаш ва иккита хизмат автомобили харажатлари учун ҳар йили миллий валютада 30 минг АҚШ долларига тенг бўлган сумма ажратишни назарда тутсин.

5. Маълумот учун қабул қилинсинки:

хорижий сармоялар бўйича агентликнинг дастлабки уч йил давомида фаолият кўрсатиши Ўзбекистон Республикаси ҳукумати томонидан ажратиладиган маблағлар ҳисобига ҳамда Инвестицияларга кўмаклашиш хизматини ташкил этиш бўйича техникавий кўмаклашиш лойиҳаси билан белгиланган БМТ ривожланиш дастури маблағлари ҳисобига амалга оширилади;

уч йил ўтгандан кейин хорижий сармоялар бўйича агентлик фаолиятини маблағ билан таъминлаш агентлик уставида белгиланган доирада унинг ўз фаолияти маблағлари ҳисобидан, шунингдек чет эл мамлакатлари билан инвестиция ҳамкорлигини кенгайтиришдан манфаатдор бўлган корхоналар ва фирмаларнинг, банклар ва бошқа ташкилотларнинг, шу жумладан хорижий корхоналар ва фирмалар, банклар ва бошқа ташкилотларнинг бадаллари ҳисобидан амалга оширилади.

6. Алоқа вазирлиги хорижий сармоялар бўйича агентлик буюртманомалари бўйича унинг офиси учун зарур бўлган миқдорда телефон линиялари, шу жумладан халқаро ва ҳукумат АТСи телефони линиялари ажратишни назарда тутсин.

7. Хорижий сармоялар бўйича агентлик ижара тўлови ундирилмасдан «Ўзистиқболстат» Давлат қўмитасининг Тошкент шаҳар, Ўзбекистон кўчаси, 45 А-уйдаги биносига вақтинча жойлаштирилсин.

8. Тошкент шаҳар ҳокимлиги бир ой муддатда хорижий сармоялар бўйича агентликни жойлаштириш учун шаҳарнинг марказий қисмидан тегишли бино ажратсин ва уни текинга берсин.

9. Агентлик ҳукумат қарорлари юборилиши шарт бўлган ташкилотлар рўйхатига киритилсин.

10. Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 5 июлдаги 345-сон қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

11. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг тегишли ўринбосарлари зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1995 йил 24 август.

АЛЛО, БИЗ СИЗНИ ҚУТЛАЙМИЗ!

- ИСТИҚЛОЛ ЙИЛЛАРИНИНГ ҚАЙСИ ВОҚЕАЛАРИ КЎПРОҚ ЁДИНГИЗДА ҚОЛДИ?
- У СИЗГА НИМА БЕРДИ?
- МУСТАҚИЛЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШГА ҚАНДАЙ ҲИССА ҚЎШДИНГИЗ?

А.АБДУМЎМИНОВ,
Юқоричирчиқ туманидаги Янгибозор электр алоқа тармоғи бошлиғи:

— ХИЗМАТИМ юзасидан фақат Янгибозор қўрғонида эмас, туманимизнинг барча хўжаликлари саноат корхоналари, ташкилотларда бўлиб тураман. Истиқлол туфайли рўй берган ўзгаришларни кўриб кўзим қувнайди. Бу, аввало фермерлар меҳнатида, хусусий мулк эгалари хизматида яққол кўзга ташланади. Ўтган йиллар давомида Президентимиз, ҳукуматимизнинг уруш ва меҳнат фахрийларига, умуман кексаларга кўрсатган ғамхўрлигини алоҳида таъкидлашни истар эдим. Уларга бериладиган пенсиялар миқдорининг бир неча бор ошганлиги бунга ёрқин мисол бўла олади. Қолаверса, алоқа хизмати соҳасида ҳам уруш қатнашчилари, ногиронларга имтиёзлар яратиш тўғрисида муҳим ҳужжатлар эълон қилинди. Шунга кўра туманда бундай кишиларга телефон навбатсиз ўрнатиб берилди ва берилмоқда. Рўйхатга олиш жараёнида фахрийлар биринчи тўловдан озод қилиндилар. Учинчи гуруҳ ногиронлари, афғон уруши қатнашчиларига эса рўйхатга туриш чоғидаги тўлов 20 фоизга камайтирилган. Ғалабанинг 50 йиллиги арафасида оловли жанглардан қайтган отахонлар, онажонларга Ҳамдўстлик мамлакатларининг истаган ҳудуди билан бир марта бепул гаплашиш имконияти яратилди.

Мустақиллик боқимандаликдан ҳоли бўлиш тўғрисидаги талабни ҳам кўндаланг қўйганлиги менга маъқул бўлди. Бу ҳар бир инсоннинг ишдаги масъулиятини оширди. Биз ҳам хўжалик ҳисобига ўтиб ишлай бошладик. Астойдил ҳаракатимиз туфайли ишимиз олдинга босди, хизмат сифати яхшиланиб бормоқда. Тармоғимиз жамоаси шу йилнинг ярим йили ичида аҳолига 5 миллион 477 минг сўмлик хизмат кўрсатиб, бу борадаги режани 114 фоиз бажарди. Ходимларнинг ўртача иш ҳақи ойига 1500-1600 сўмданга тўғри келмоқда. Соф даромад бўйича ярим йиллик режамиз 3 миллион 471 минг сўм ўрнига 3 миллион 989 минг сўмни ташкил қилди.

Албатта, бу ютуқлар чегара эмас. Бундан буён ҳам алоқа хизмати кўрсатиш даражаси ўсиб, сифати яхшиланиб бораверади.

Энди истиқлол нима берганлиги хусусида тўхталиб, шуни айтмоқчиманки, шу йиллар ичида менга катта ишонч билдиришди. Бош муҳандис бўлиб ишлаётган эдим. Ҳозир туман электр алоқа тармоғи бошлиғиман. Яқинда эса Адолат партияси туман ташкилотининг котиби этиб сайландим. Ана шу эътиборни оқлашга интиляпман.

Туманимизда мавжуд бўлган 820 та радио нуқтаси ва 5500 дан кўпроқ рақамли саккизта АТСнинг изчил ишлаши учун ҳамма тадбирлар ишга солинган. Биз бир йил ичида «Интернационал» участкасида ишламай қолган 200 хонадондаги телефонни қайта «тилга» киргиздик. Шу йилнинг ўзида «Гулистон» жамоа хўжалигининг «Усмонобод» участкасида АТС тўлиқ таъмирланиб, 150 та хонадонда телефонлар яна ишлай бошлади. Байрам арафасида барча станцияларда биноларнинг иситиш тармоқлари созланди.

Жамоада ўз касбига ихлос қўйганлар кўп. «Гулистон», «Юқоричирчиқ», «Ўзбекистон» жамоа хўжаликларида АТСларга раҳбарлик қилаётган А.Суликов, Ф.Тен, Н.Сафаровлар, Янгибозор тармоғи коммутатори Р.Каримова, электрик В.Игнатьев чироқчи Р.Гулматовлар шундай жонкуярлардан. Улардан аҳоли миннатдор. Бундай фидойи кишиларни мустақиллик айёми билан чин қалбимдан табриклайман. Нимаики эришган бўлсак, уларни катта тўйимизга камтарона бўлса-да туҳфамиз деб биламиз.

Мустақилликнинг 4 йиллигига

КЕЛАЖАГИ ЯНАДА ПОРЛОҚ

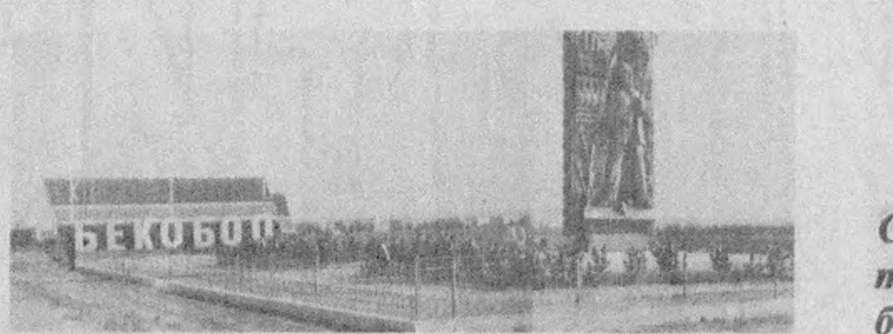

Серқуёш мамлакатимизнинг ҳамма шаҳар ва қишлоқларида Республикамиз Мустақиллигининг тўрт йиллиги шодиёналарига кенг кўламда тайёргарлик кетаётган шу кунларда йирик саноат маркази — Бекобод ўзининг 50 йиллигини нишонламоқда. Барча бекободликлар бу қўш байрамга иқтисодий-ижтимоий тараққиётда янги марраларни эгаллаб, муносиб тўёна билан келмоқдалар.

Бекобод шаҳри номини тилга олганимизда обод ва кўкаламзор маскан, фан-техниканинг замонавий ютуқлари асосида барпо этилган йирик саноат корхоналари, кенг ва текис кўчалар, уй-жой мавзелари, ўрмонни эслатувчи дарахтзорлари, боғ-роғлари, миллий меъморчилик анъаналарини ўзида мужассамлантираётган кўркам бинолари, турли касб эгаси бўлган меҳнатсевар ишчилари кўз олдимизга келади.

Ҳа, бугун ўзи барпо этилган сананинг ярим асрлик қутлуғ тўйини тантанали нишонлаётган шаҳар вилоятимизнинггина эмас, айни вақтда мустақилликка эришган мамлакатимизнинг ҳам фахри, ғурури бўлиб қолган. Унинг меҳнатсевар, қалби пок, ватанпарварлик туйғуси билан тўлиб-тошган металлурглари, цементчилари, бинокорлик материаллари саноати ходимларининг фидокорона ишлари меваларидан бутун республикамиз иқтисодиёти аҳолиси баҳраманд бўлмоқда. Шаҳарнинг бу соҳадаги мавқеи йил сайин мустаҳкамланиб, салмоқли бўлиб бормоқда. Бекободликлар бу билан қўҳна, айни вақтда ёш, озод она диёримизнинг куч-қудрати янада ошишига, мустақиллиги янада мустаҳкамланишига, халқимиз фаровонлигини ошириш йўлида белгиланган режаларнинг рўёбга чиқарилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Бекобод тарихидаги шонли санани нишонлаш ҳақида махсус қарор қабул қилиб, бу билан боғлиқ бўлган тантаналарга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича тадбирлар белгиладики, бу бекободликларнинг қалбига олам-олам қувонч бахш этди. Барча ҳозирлик ишлари шу қарор асосида олиб борилди. Ҳамма жойда — саноат корхоналарию қурилиш ташкилотлари, автотранспорт тармоқларию муассасаларда, бир сўз билан айтганда барча меҳнат жамоаларида байрамни муносиб кутиб олиш учун қизғин кураш бошланиб кетди. Байрам арафасида шу сана шарафига эришилган меҳнат ютуқлари ҳақидаги хабарлар оқими тинмай келиб турди...

Эллик йил. Бу кўҳна тарих учун денгиздан бир томчидек гап. Бекобод учун эса турли хил қувончли, айрим ҳолларда ташвишли воқеаларга бой, юксалиш сари одимлар, мавқени мустаҳкамлаш учун фидокорлик, жонбозлик намуналарига бой яратувчилик тарихидир. Бу муддат ичида шаҳар катта йўлни босиб ўтди. Бу йўлнинг ўзига яраша муваффақиятлари ва машаққатлари бўлди, албатта. Қуйида шулар ҳақида қисқача ҳикоя қиламизки, шунинг ўзи ҳар бир газетхонда шу йиллар ҳақида муайян тасаввур ҳосил қилади.

ЎТМИШ ЛАВҲАСИ

БЕКОБОД шаҳри ҳудуди қадим замонлардан бошлаб аждодларимиз яшаб келган муқаддас заминдир. Бобокалонларимизнинг айтишича, шаҳарнинг дастлаб қишлоқ сифатида пайдо бўлиши Булоқариқ билан боғлиқдир. Бир вақтлар шу атрофдаги булоқдан чиқаётган сув дарёга оқиб тушиб ётар экан. Дарё лабида жойлашган одамлар Ўратепа ҳокими юборган беклар ёрдамида булоқ сувини ариқ тортиб олиб келишга муваффақ бўлишган. Сув келиши билан деҳқончилик ривожланган. Шу ерда ҳосил бўлган қишлоқ Бекобод номини олибди. Бекобод сўзининг маъноси беклар обод қилган жой демакдир.

Шаҳар ва унинг атрофида турли зиёратгоҳларнинг кўплиги ҳам унинг қадимгилигидан далолат берадди. Улар айримларининг тарихи афсоналарга айланган. Бундан бешолти аср илгари қурилган мақбараларнинг айримлари ҳозиргача сақланиб қолган.

Тарихий далиллар қадимги Фарғона водийси шаҳар ва қишлоқларини Тошкент воҳаси билан, бошқача қилиб айтганда, Шарқни Ғарб Шимол билан боғлайдиган асосий карвон йўллари худди шу Бекобод шаҳри ҳудудидан ўтганлигидан далолат беради.

Тарихнинг ҳукми билан беклар барпо этган қўрғон ҳам йўқ бўлиб кетди. Бироқ, Бекобод деган атама қишлоқ номига айланди. 1926 йилда Бекобод қишлоғи маркази бўлган туман тузилди ва у шу номни олди. Бу ерда истиқомат қилувчи аҳоли сони тез ўсиб борди ва урушгача 8-9 минг кишига етди, саноат ривожлана бошлаган йирик шаҳарчага айланиб қолди. Унинг шаҳар номини олиши бу ерда турли саноат тармоқларининг ривожланиши билан боғлиқ, деб жуда тўғри айтадилар.

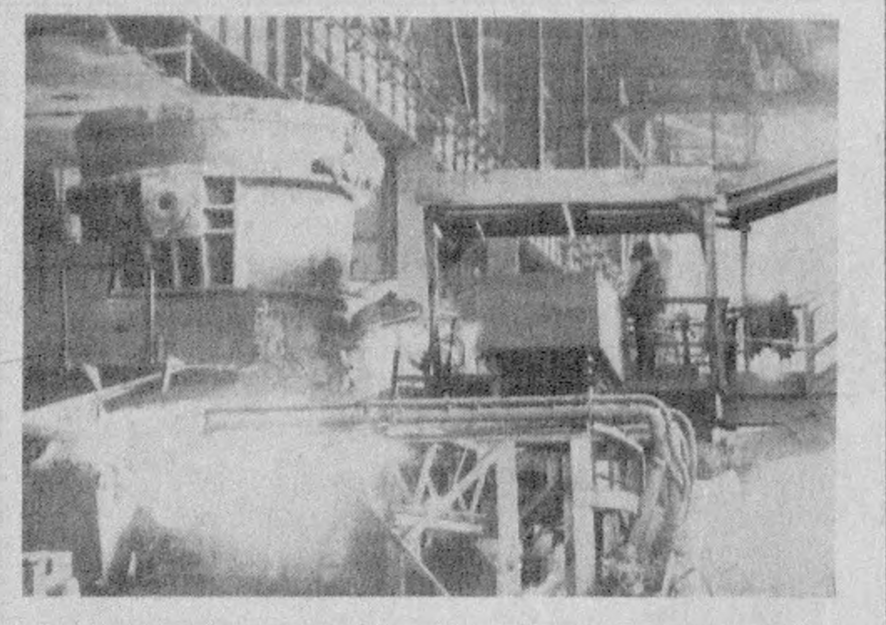

● УШБУ суратларда фахрий металлурглар Маннон Мирзаматов ва Рўзимат Ғойибназаровларни ўзаро суҳбат вақтида, металлургия комбинатининг электр билан пўлат эритиш цехи ҳамда пўлат эритувчи Ғафур Отабоевларни кўриб турибсиз.

ЙИРИК САНОАТ МАРКАЗИ

Маълумки, 1918 йилда Халқ Комиссарлари Кенгашининг декрети билан Мирзачўл ва Далварзин даштларида суғориш ишларини ташкил этиш учун 50 миллион сўм ажратилган. Бу маблағнинг бир қисмини ўтган аср охирларида қурилиши бошланган цемент заводини барпо этишни охирига етказиш учун сарфлаш мўлжалланган эди. Янги ирригация шахобчаларини барпо этиш, пахта етиштиришни кўпайтириш, Мирзачўлни гуллаган воҳага айлантириш биринчи навбатда шуни тақозо этарди.

Мирзачўлни ўзлаштириш тарихида ўзига яраша саҳифа очган бу корхона 1926 йилнинг ёзида фойдаланишга топширилди ва ҳақиқатан «қурилиш жони» номини олган цемент ишлаб чиқарила бошланди. Ўша вақтда бундай қурилиш материалини тайёрлаш учун хом ашё ва материаллар Қирғизистон ҳамда Қозоғистондан келтирилар эди. Вақт ўтиши билан энг муҳим хом ашё — оҳак кони шаҳар яқинидан топилди. Натижада бу хом ашёни узоқ жойлардан олиб келинишига хотима берилди. Бунинг оқибатида маҳсулот таннархи арзонлашиб, сифати кескин ортди.

Иккинчи жаҳон уруши собиқ Иттифоқ тупроғига кириб келгач, фашистлар томонидан босиб олинган ҳудудлардан кўплаб саноат корхоналари серқуёш диёримизга кўчирила бошланди. Уларнинг айримларини Бекободда жойлаштириш назарда тутилди. Уларни ва бошқа ҳудудларга кўчириб келтирилган корхоналарнинг ишлаши учун электр энергияси кўп ҳажмда талаб қилинарди. Шуни ҳисобга олиб 1942 йилда қатор гидроэлектр станциялари қурилиши ҳақида қарор қабул қилинди. Биринчи навбатда Сирдарёнинг Бекобод яқинидаги Фарҳод қоялари олдида сув билан ишлайдиган нурхона қурилиши назарда тутилган эди.

Бу муҳим электр станциясини барпо этиш умумхалқ қурилиши деб эълон қилинди. Бутун республикамиз деҳқонлари бу нурхонани бунёд этишга отландилар. Чунки, у айни вақтда Сирдарё сувидан Мирзачўлни суғориш учун фойдаланишни кескин кенгайтиришга олиб келарди. 1943 йилнинг бошларида электр станцияни қуришга ҳисса қўшиш истагини билдирганлар сафи 70 минг кишидан ҳам ошиб кетди. Катта қийинчиликларга қарамай шу йилнинг охирига келиб Сирдарёнинг янги ўзанини қазиш ишлари ниҳоясига етди.

Нурхона қурилиши билан бир вақтнинг ўзида 1942 йилнинг сентябридан Ўрта Осиёдаги тўнғич металлургия заводини қуриш ишлари бошлаб юборилди. Шундан сўнг Бекобод ишчилар шаҳарчасига айланди ва йўл-йўлакай саноатнинг бошқа тармоқларида тегишли ишлаб чиқаришлар ҳам барпо этила борди. 1943 йилда асбо-қувур заводи фойдаланишга топширилди, Металлургия заводи қурилиши бошлангандан кейин орадан ўн тўрт ой ўтар-ўтмас биринчи мартен печи ишга туширилди ва кейинги йилнинг март ойида унда биринчи ўзбек пўлати эритилди, икки йил кейин эса дастлабки прокат олинди.

Саноат корхоналари, сув электр станциясининг қурилиши Бекобод аҳолисининг тез суръатлар билан кўпайишига олиб келди. Шу туфайли 1945 йилда вилоятга бўйсунадиган шаҳарга айлантирилди. Шаҳар салоҳиятининг ўсиши бундан буён ҳам саноат билан боғлиқ бўлди.

1948 йилга келиб Фарҳод нурхонаси ишга туширилди. Бу Ўзбекистон ва қардош Тожикистон учун янги нур манбаи бўлиб қолди. Электр станциясининг аҳамияти фақат шу билан чекланиб қолмади. Сирдарёни бўғиш сувнинг сатҳини ошириш ва уни теварак-атрофдаги туманларнинг қақраб ётган ерларини суғоришга йўналтириш имконини ҳам берди. Шундай қилиб Фарҳод ГЭСи фақатгина саноатни эмас, айни вақтда қишлоқ хўжалигини ҳам ривожлантиришда кучли омил бўлиб хизмат қилди.

1956 йилда асбо-қувур заводи цемент заводи билан бирлашиб, Бекобод цемент комбинати пайдо бўлди. Металлургия заводи, Фарҳод нурхонаси, Ўрта Осиёдаги бошқа кўп сонли саноат корхоналари ва ирригация шахобчалари шу комбинат цементи билан барпо этилди. Кейинги йилларда қатор бошқа бинокорлик материаллари саноати корхоналари, шу жумладан ўша вақтда Ўзбекистонда ягона бўлган сув тарновлари ишлаб чиқарувчи темир-бетон буюмлари заводи фойдаланишга топширилди. Кейинчалик пахта тозалаш, ғишт, каравот заводлари, гўшт комбинати ва бошқа корхоналар ишга туширилди.

Ўзининг ярим асрлик тўйини нишонлаётган шаҳар ҳудудида ҳозирги вақтда саксондан ортиқ катта ва кичик корхоналар ишлаб турипти. Уларда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар турларини санаб ҳисобига етолмайсан. Улар орасида пўлат, прокатлар каби оғир саноат маҳсулотлари қатори кўплаб халқ истеъмол буюмлари ҳам бор. Бекобод бу билан ҳозирги бозор иқтисодиётига ўтилаётган шароитда истеъмол бозорини тўлдиришга, халқ хўжалиги ва халқнинг турли маҳсулотларга нисбатан эҳтиёжини қондиришга муносиб ҳиссасини қўшмоқда. Бу ҳам шаҳарнинг, аввало, йирик саноат марказларидан бири эканлигидан далолат беради.

ТЎЙГА ТЎЁНА БИЛАН

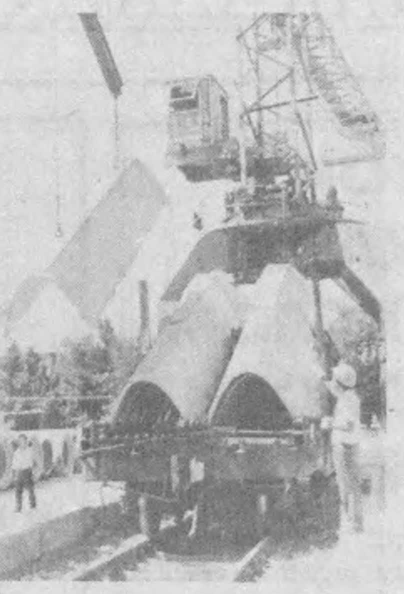

● ЦЕМЕНТ комбинати, темир-бетон буюмлари заводи шаҳардаги йирик корхоналардан ҳисобланади. Комбинатда 23 йилдан бери ишлаб келаётган лаборант Ҳадича Хошимова навбатдаги таҳлил билан шуғулланмоқда (юқорида), комбинат айланувчи печларининг бири (пастда) ва темир-бетон буюмлари заводида тайёр тарнов ариқлар вагонларга ортилмоқда.

Р. ШАМСУТДИНОВ олган суратлар.

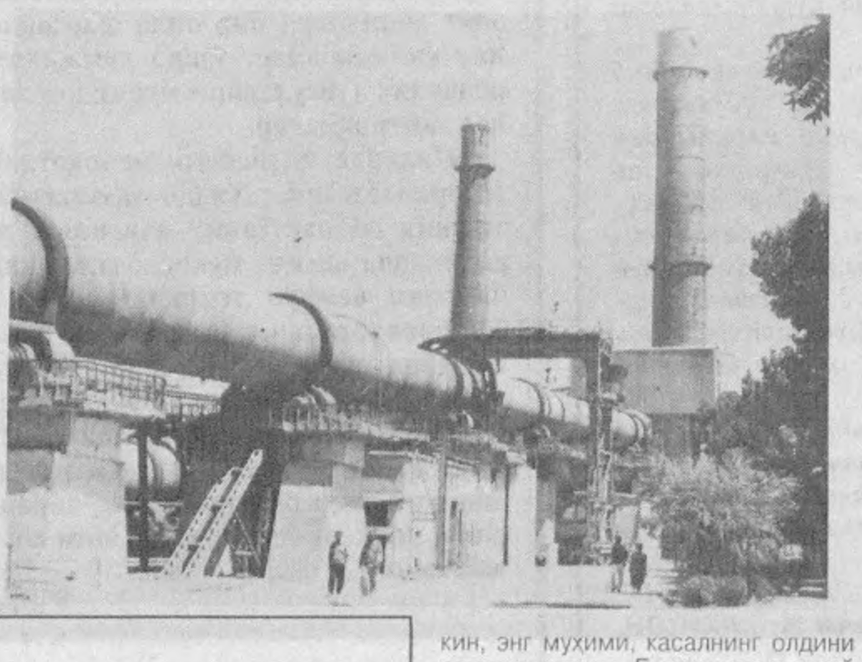

Шу кунларда шаҳарга ташриф буюрган ҳар бир киши бу ерда ҳукм сураётган кўтаринки кайфият, фидокорона меҳнатнинг гувоҳи бўлади. Ҳа, бекободликлар мустақилликнинг тўрт йиллигига ва шаҳарнинг ярим асрлик тўйига ҳар томонлама муносиб тайёргарлик кўрдилар. Байрамона безанган шаҳар майдонлари ва кўчалари истироҳат боғларию хиёбонлари киши эътиборини ўзига жалб қилади. Ҳамма жойда байрамона жозиба барқ уриб турипти.

Шуниси қувончлики, шаҳарда яшаётган ҳар бир меҳнаткаш, у қайси касб эгаси бўлишидан қатъий назар, шу айёмнинг байрам қилинишига тайёргарликка ўзининг оз бўлса ҳам муносиб ҳиссасини қўшишга муваффақ бўлди. Бу ерда кейинги вақтларда кенг миқёсда ободонлаштириш ишлари мажмуи амалга оширилди. Шаҳар ҳокимлигининг жамоат транспорти бекатларини хусусий қўлларга топширилиши бу ишда жуда асқотди. Доим гавжум бўладиган бундай жойларда унча катта бўлмаган хусусий дўкончалар, бошқа хизмат кўрсатиш ва савдо шахобчаларининг очилиши туфайли улар саранжом-саришта бўлиб қолди. Чунки дўконларнинг янги хусусий эгалари шу атрофда санитария меёрларига риоя қилинишини таъминламоқдалар, ён-атрофдаги ҳудудларнинг тоза ва озода бўлишига ҳаракат қилмоқдалар. Шу сабабли ҳам ҳозирги вақтда деярли барча жамоат транспорти бекатлари кўзни қувонтирадиган даражада кўркам бўлиб қолган. Миллий меъморчилик анъаналари асосида нақшли ғиштлардан қад кўтарган шинам ва кўркам бундай бинолар атрофга файз киритиб турипти. Бу ерда илгариги вақтдаги каби супуриндилар ва ахлатлар уюмларини, пала-партишликни учратмайсиз. Бу ҳам шахсий манфаатдорлик механизмини шаҳарни ободонлаштиришга жалб қилишга эришишнинг мевасидир. Бизнингча, бекободликларнинг бу тажрибаси ўрганишни ва кенг ёйишни тақозо этади.

Умуман шаҳарда ўз аҳолиси ҳақида ғамхўрлик қилиш қандайдир бурчга айланиб қолган. Буни байрам арафасида амалга оширилган айрим ишларда яққол кўрса бўлади. Шу кунларда туманлараро диагностика маркази — замонавий тиббиёт муассасаси қурилиши ниҳоясига етказилмоқда. Уни фойдаланишга топшириш шаҳарда аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш ишини янги поғонага кўтаради. Энг замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган бу тиббиёт муассасасида энг малакали мутахассис — шифокорлар ишлайдилар. Шуниси диққатга сазоворки, марказ фақат бекободликларгагина хизмат қилиб қолмайди. Унинг хизматидан қўшни туманларнинг аҳолиси ҳам фойдаланадилар.

Албатта, малакали тиббий ёрдам кўрсатиш диққатга сазовордир. Лекин, энг муҳими, касалнинг олдини олишда қолган. Бунинг энг асосий омилларидан бири жисмоний тарбия ва спортдир. Бу соҳада бекободликлар анча илгарилаб кетишган. Шаҳарда қатор жисмоний тарбия-соғломлаштириш мажмуалари ишлаб турипти. Уларни бутун бир «саломатлик» комбинатлари деб атаса бўлади бу мажмуаларда саломатликни мустаҳкамлаш, турли касалликлардан форих бўлишнинг барча имкониятлари яратилган.

Байрам арафасида қатор бошқа объектлар ҳам ишга туширилди. Жумладан, «Экмосан» ва «Винклер» нонвойхона линиялари маҳсулот бера бошлади. Бу ерда 12 та янги ишчи ўрни барпо этилди. Фойдаланишга топширилган турар-жойларда эса 32 оила уй тўйлари ўтказдилар. Қатор тижорат дўконлари, чойхона, рўзғорда фойдаланиладиган турли буюмларни тузатиш устахоналари қуриб битказилди. Уларда жами қирққа яқин янги ишчи ўрни ташкил этилди. Бу билан ўнлаб банд бўлмаганлар иш билан таъминланди.

Бекободда ҳам иқтисодий ислоҳотлар кенг кўламда амалга оширилмоқда. Шаҳар халқ хўжалигининг барча тармоқлари бу иш билан қамраб олинган. Албатта, бозор иқтисодиётига ўтиш силлиқ бормаяпти. Қийинчиликлар ҳам бор. Бу, аввало, шаҳар иқтисодиётига тааллуқлидир. Айрим корхоналарда ишлаб чиқариш ҳажми камайиб кетди. Лекин янги шароитларда ишлашга олдиндан пухта тайёргарлик кўрган корхоналар жамоалари ишлаб чиқаришнинг муайян даражада барқарор бўлишини таъминламоқдалар.

Бекобод цемент ҳиссадорлик жамияти ишчи-хизматчиларининг фаолияти шундай бўлмоқда. Албатта, бу ерда ҳам муаммолар етарли бор. Улар қатор объектив сабаблар туфайли юзага келган. Шунинг оқибатида қурилиш ҳажмлари камайди, маҳсулотни ташиш нархлари ошди, хом ашё ва материалларни келтириш ҳам анча мушкуллашди. Лекин, шунга қарамай жамоа иш мароми кескин пасайишига йўл қўймади. Бу ҳиссадорлик жамияти маъмуриятининг куч-ғайрати, меҳнатни аниқ ва пухта ташкил этиш натижасидир. Ҳатто кейинги йилларда ўсиш суръатлари анча тезлашди. Масалан, ҳозир ўтган йилдагига нисбатан бу ўсиш юз фоизни ташкил этиб турипти. Шифер ишлаб чиқариш эса кўпайди.

Бекобод цементчиларининг қўлидан чиқаётган маҳсулот ўзининг сифатлилиги билан ажралиб туради. Шунинг учун унинг харидорлари республикамизда ҳам, ундан ташқарида ҳам етарли. Шунга қарамай жамоа янги-янги имкониятларни ишга солмоқда. Маҳсулоти маркасини ошириш йўлида тиним билмаяпти. Шу мақсадда германиялик шериклар билан амалий ҳамкорлик қилиш режаси тузилди. Бу корхонада қадоқлайдиган материаллар ишлаб чиқарувчи асбоб-ускуналарни ўрнатиш билан боғлиқдир. Бу билан ишлаб чиқарилаётган цементни хорижга чиқаришни янада кенгайтириш мумкин бўлади.

«Ўзбекметкомбинат» ҳиссадорлик ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси ҳам шаҳар юбилейини муносиб нишонламоқда. Металл парчалари асосида ишлашга ихтисослашган корхона кейинги йилларда бироз оқсади. Бироқ республика ва вилоят раҳбар идораларининг амалий ёрдами туфайли бу аҳвол бартараф этилди. Комбинатга металломи келтириш неча баравар ортди. У етарли бўлгач, мавжуд барча асбоб-ускуналар амалда тўла қувват билан ишлайдиган бўлди. Ҳар куни 600 тоннагача металл парчалари қайта ишланмоқда.

Электр билан пўлат эритиш цехи комбинатнинг етакчи бўлинмаси ҳисобланади. Корхона жамоаси фаолиятининг самарадорлиги кўп жиҳатдан шу цех ишига боғлиқ. Шунинг учун уни кенгайтириш ҳам назарда тутилмоқда. 1995-1996 йилларда бу ерда 3-бис печини фойдаланишга топшириш режалаштирилган. Унинг ёрдамида ҳар йили 700 минг тонна пўлат эритиш мумкин бўлади. Бу ҳозирги вақтда мавжуд бўлган 3 та печ қувватига баравардир. Асосий жараёнларни автоматлар бошқаради. Унга бор-йўғи 15 нафар пўлат эритувчи хизмат кўрсатади.

Бекободликлар республикамиз бошқа ҳудудлари билан ҳам алоқани йўлга қўйишмоқда. Чунончи, Бухоро ва Урганчда савдо-ишлаб чиқариш уйлари очилди. Бундан мақсад маҳсулотни сотиш учун янги бозорларни қидириб топиш, айни вақтда ушбу жойлар учун зарур бўлган халқ истеъмоли моллари тайёрлашни йўлга қўйиш, уларни етказиб бериш ҳисобига саноат учун зарур бўлган хом ашё, материаллар ва маҳсулотларни келтиришдир. Ҳозирги вақтда бекободликлар Бухоро ва Хоразм вилоятларидан гўшт, гуруч, ўсимлик мойи олмоқдалар. Бундан ташқари шаҳардаги тикувчилик фабрикасининг бир меёрда ишлаши учун зарур бўлган юзлаб минг метр газламалар ҳам шу вилоятлардан келтирилмоқда...

ШАҲАРДА байрам шодиёналари бир неча кун илгари бошланиб кетди. 24 августдаёқ фахрийлар, шаҳар оқсоқоллари учун байрам дастурхони ёзилди. Ёз ноз-неъматлари билан тўлдирилган дастурхонга дошқозонда тайёрланган палов тортилди. Кекса бекободликлар ёнма-ён ўтириб, албатта, ўтмишни эсладилар. Шаҳардаги бадиий ҳаваскорлик дасталарининг хонанда ва созандалари кексаларни ўзларининг жозибадор қўшиқ, рақслари билан хушнуд этдилар. Бунинг учун махсус концерт дастури тайёрланди.

Бу байрамнинг ўзига хос дебочаси бўлди. Барча жамоаларда байрам дастурхонлари ёзилди. Энг асосий тантаналар эса бугун — шанбада бўлиб ўтади. Байрам тадбирлари бутун шаҳар бўйлаб баралла янграйди. Шаҳар жамоатчилиги вакиллари ва тўйни бекободликлар билан бирга байрам қилиш учун келган меҳмонлар иштирокида тантанали юбилей йиғилиши бўлиб ўтади. Муҳамедов номидаги шоҳкўчада, Гагарин номидаги маданият ва истироҳат боғида халқ оғзаки ижоди ҳамда ашула чолғу дасталари ўз санъатларини намойиш этадилар. «Ёшлик» спорт мажмуасида, «Металлург» ва «Цементчи» ўйингоҳларида юбилейга бағишланган спорт ўйинлари ва мусобақалари бўлиб ўтади. Шаҳарда байрам савдо ярмаркаси ташкил этилади. Умумшаҳар сайиллари кечгача давом этади.

Шаҳар меҳнаткашлари Бекободнинг ярим аср давомида босиб ўтган йўлини катта шоду хуррамлик билан байрам қилар эканлар, эртанги кунга ҳам ишонч билан қарамоқдалар. Бундан буён қилинадиган яратувчилик меҳнатининг йўли ва йўналишларини белгиламоқдалар. Меҳнаткаш шаҳар халқининг фидокорлиги, мақсад ва истаклари, интилишлари ва хоҳиш-иродалари бу йўлдаги ютуқлари самарали бўлишига кафолатдир. Албатта, улар порлоқ истиқбол йўлидаги барча қийинчиликларни билимдонлик билан, тадбиркорлик билан ҳал қилишнинг уддасидан чиқадилар. Бу билан шаҳарнинг порлоқ келажагини ўз қўллари билан яратадилар.

ШОНЛИ СОЛНОМА

● Бугунги кунда шаҳар ҳудуди 2937 гектар майдонни эгаллаб турипти.

● Шаҳар аҳолисининг сони 85 минг кишига яқинлашиб қолди. Уни турли миллат вакиллари ташкил этади. Байналмилал бўлган шаҳар аҳолисининг 50 фоизини ўзбеклар ташкил этса, қолган қисми руслар, тожиклар, корейслар, татарлар ва бошқа миллат ҳам элатга мансуб кишилардан иборатдир.

● Шаҳарда истиқомат қилаётган оилалар сони 20 мингтадан ҳам ошиб кетди. Аҳолининг 40 фоизи маҳаллаларда яшайди.

● Ҳозирги вақтда шаҳарда 80 тадан ортиқ катта-кичик корхоналар маҳсулот бермоқда. Бундан ташқари, 9 та автотранспорт, 25 та қурилиш ташкилоти мавжуд.

● Шаҳар янги ташкил этилган пайтда бор-йўғи 2 та мактаб ишлаган бўлса, эндиликда меҳнаткашларнинг фарзандлари 17 та мактабда фан асосларини ўрганмоқдалар. Ундаги ўқувчилар сони 17 минг кишига яқинлашиб қолади. Мавжуд 22 та болалар боғчаси шаҳарнинг жажжи фуқароларини ўз бағрига олган. Бундан ташқари 2 та мусиқа мактабида ўнлаб ёшлар санъат сирларига ошна бўлмоқдалар. Шаҳарда оғир саноат техникуми, тиббиёт билим юрти, 3 та ҳунар-техника билим юрти ишлаб турипти.

● Шаҳар янги ташкил этилган пайтда 40 ўринли битта тиббий соғломлаштириш муассасаси бор эди. Айни кунларда шаҳарнинг биргина соғлиқни сақлаш бўлими ихтиёрида 7 та касалхона, 6 та шифохона бор. Соғлиқни сақлаш ходимлари сони 2500 нафардан ошиб кетди. Куни кеча шаҳарда яна бир тиббий муассаса — туманлараро диагностика маркази фойдаланишга топширилди.

● Маданият саройи, қатор клублар, маданият уйлари, 14 та кутубхона, 2 та маданият ва истироҳат боғи, 3 та кинотеатр шаҳарликлар хизматида.

● Шаҳар аҳолиси яшаётган турар-жой майдони 728 минг квадрат метрдан ҳам ошиб кетди. Ҳозирги иқтисодий мураккаб шароитларга қарамай биргина ўтган йили 212 хонадонли 6 та кўп қаватли уй фойдаланишга топширилди. Бу йил 32 хонадонга мўлжалланган уй эгаларига байрам олди совғаси қилинди.

● Шаҳардаги уй-жойларнинг 98 фоизи давлат тасарруфидан чиқарилиб, истиқомат қилувчиларга шахсий мулк қилиб берилди. Йўлдош шаҳарчада 450 кишига уй-жой қуриш учун ер майдони ажратилди. Бундай уй қурувчиларга нархи 50 фоизгача арзонлаштирилган бинокорлик материаллари харид қилиш имтиёзи берилди. Ҳокимлик бунинг учун зарур миқдорда маблағ ажратди.

Вилоятимизда ўқитувчиларнинг август кенгашлари бошланди

СЕНТЯБРЬ БЎСАҒАСИДА

ҲАР қачонгидек бу йил ҳам вилоятимиз шаҳар ва туманларида ўқитувчиларнинг август кенгашлари ишчанлик ва масъулиятни ўзгача ҳис этиш руҳида ўтмоқда. Бу бежиз эмас. Республикамизда рўй бераётган иқтисодий, ижтимоий-сиёсий ўзгаришлар халқ таълимида ҳам ўз ифодасини топмоқда. Эндиликда мактабларда дарс беришнинг эскича шакллари ўз умрини ўтаб бўлаётир. Давр муаллимлар зиммасига чуқур билим бериш билан бирга ёшларни маънавий баркамол, жисмоний соғлом, дунёқараши кенг қилиб тарбиялашдек долзарб вазифани юкламоқда.

Бу юкни кўтариш учун эса ўқитувчининг ўзи кўп ўқимоғи, ўз устида ишламоғи талаб этилади.

Вилоятимизнинг аксарият мактабларида бу талабни тезда илғаб олган ўқитувчилар ишламоқдалар. Бу борада Бўка, Ўртачирчиқ, Зангиота, Юқоричирчиқ туманларидаги мактаблар ўқитувчилари жамоалари ўз фаолиятларида эътиборга лойиқ тадбирларни амалга оширмоқдалар. Мазкур туманлар халқ таълими бўлимларида ўқитувчиларга талаб қатъий қўйилди. Улар маълум бир мавзу бўйича тайёргарлик кўриб, унинг ёзма баёнини ифодалашдан ташқари, албатта газета-журналлар билан танишиш, янги адабиётлардан хабардор бўлиш, бугунги воқеалар билан ҳамнафас ҳолда одимлашга одатландилар.

Бўлиб ўтаётган август кенгашларида халқ таълимидаги сўнгги йиллар ичида рўй берган ўзгаришлар алоҳида қайд қилинмоқда. Вилоятнинг қатор мактабларида ўқишнинг янги шакллари пайдо бўлди. Эндиликда лицей-интернатлар, мактаб-лицейлар, гимназиялар таълим-тарбиянинг илғор кўриниши сифатида ўзларига кенг йўл очмоқдалар. Мустақиллик туфайли вилоятда 8 та лицей-мактаб, 5 та гимназия, 6 та лицей ва бир қатор ихтисослашган синфлар ташкил этилди.

— Мактаб-лицейлар фаолияти ўқувчиларга чуқур билим беришга қаратилган, — дейди Олмалиқ шаҳар халқ таълими бўлимининг назоратчиси Нуриддин Аҳмедов, — айни вақтда ўқувчиларнинг эстетик тарбиясини шакллантириш, уларда маълум бир соҳага қизиқиш уйғотиш бундай мактабнинг дастуридан қатъий ўрин олган.

Шаҳардаги 16-ўрта мактабда дастлаб гимназия синфи ташкил этилган эди. Бу синфни 1993-1994 ўқув йилида битирган 21 ўқувчининг ҳаммаси олий ўқув юрти талабалари бўлдилар. Янгича ўқитишнинг самараси улар мисолида яққол кўринди. Шуниси эътиборга лойиқки, ўқув йиллари давомида аълочи болалар ҳомийларнинг қўллаб-қувватлаши ҳисобига ҳар чоракда стипендиялар билан таъминланиб турдилар.

Ўқув тарбиядаги янгича шаклларнинг ҳаммасида иқтисодий билим асосларини пухта эгаллаш бош вазифа ҳисобланади. Бу борада Қибрай туманидаги 25-кўп йўналишли мактаб-лицей, 45-лицей жамоалари сидқидиллик кўрсатмоқдалар.

18-тиллар мактабида эса инглиз тили иқтисодиёт асослари билан уйғунлашган ҳолда биринчи синфдан бошлаб ўргатилмоқда.

Август кенгашларида муаллимлар ютуқлар билан бирга, муаммолар ҳақида ҳам тўхталмоқдалар. Бу ҳамон мактабларни янги ўқув йилига тайёрлашга оид масалалардир. Тошкент, Зангиота, Бўка туманларида ҳокимликларнинг ғамхўрлиги туфайли бу ишлар анча барвақт амалга оширилди. Вилоятнинг айрим туманларида эса халқ таълими бўлимларига бу борада етарлича ёрдам кўрсатилмади. Оқибатда бир қатор мактабларни таъмирлаш ишлари анча чўзилиб кетди.

Ўқитувчилар Бўка, Ўртачирчиқ, Қибрай, Янгийўл туманларида бўлиб ўтган август кенгашларида истиқлол йиллари ичида Президентимиз муаллимларга қатор имтиёз яратиб берганлиги, маошлари ошиб бораётганлигидан мамнун бўлиб гапирдилар. Айни пайтда улар мактабларни кадрлар билан таъминлаш, муаллим обрўсини кўтариш, ўқувчилар билимини синашда тест синовларни мактабларда ҳам кенгроқ жорий этиш юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини ҳам билдирдилар.

Кенгашларда биринчи дарс республика мустақиллигининг моҳиятини кенг тушунтиришга, ватанпарварлик мавзуларига бағишланиши қайд қилиб ўтилмоқда.

Вилоят шаҳар ва туманларида август кенгашлари давом этмоқда.

ТУРКИЁНА ИЖОД ГУЛТОЖИ

...ГЎЗАЛ ВА ПУРВИҚОР Олатов тоғини оралаб ўтадиган Талас дарёсининг юқори бўйларида тош ва ғишт аралаш тикланган муҳташам ва мустаҳкам бир мақбара бор. Бу зиёратгоҳ масканни халқ «Манас қабри» деб атайди. Мақбара ўзининг сўнмас гўзаллиги, салобати билан кўзни ҳайратлантирса, туркиёна безак нақшлари, меъморий ҳусни билан кўнгилларни шукуҳ ва таскинга тўлдиради. Халқ эса бу ерда ўзининг машҳур аждоди, муқаддас руҳли фарзанди — паҳлавон Манас ётибди, деб ишонади, зиёратга келади, тавоф қилади.

Манас паҳлавон...

Айни шу кунларда ЮНЕСКО томонидан жаҳонаро кўз-кўзланиб тарғиб қилинаётган машҳур қирғиз эпоси «Манас» ҳам мана шу заминнинг улуғ ҳимоячисини, мана шу гўзал заминнинг ўзини, мана шу бекиёс, бетакрор тоғу тошларни, табиатни, гулмайсаларни куйлайди... Дарҳақиқат, бу йил дунё бўйича «Манас» йили деб эълон қилинди, ер юзи халқларининг нигоҳи яна «Манас» эпоси саҳифаларига, яна Шарққа, яна Турон замин ва Олатовга қадалди.

«Манас» эпосининг 1000 йиллигига

Мёнинг қадим боболарим,
Менинг қадим момоларим,
Ёв қўлида қул бўлмоқни
Номус билган даҳоларим,
Алпомишлар, Манасларим —
Томирдошлар, қондошларим...

Хўш, «Манас» эпоси қай афзалликлари туфайли жаҳон халқлари назаридан тушмай, ибрат ва ҳайрат, гўзаллик ва эзгулик намунасига айланди?

Шу ўринда жиндай тарих...

Аввало, бу муҳташам бадиий ижод обидаси — «Манас» достонини ёзиб олиш ўтган асрнинг ўрталаридаёқ бошланганини айтиб ўтиш зарур. Таниқли қозоқ маърифатпарвар олими ва адиби Чўқон Валихонов 1856 йилда «Манас» эпосининг «Кўкатой оши» қисмини ёзиб олиб жаҳон фольклортика фанига бебаҳо ҳисса қўшган, асрлар оша тилдан-тилга, устоздан шогирдга оғзаки ҳолда ўтиб келаётган халқчил достонни ёзиб олишдай хайрли ишни бошлаб берган эди. Шундан сўнг эса 1862-1869 йилларда туркшунос олим В.В.Радлов ҳам бу ишга бел боғлаб, достоннинг бирмунча тўлароқ нусхасини қоғозга туширди, нашрга тайёрлади ва 1885 йилда Санкт-Петербургда қирғиз ва немис тилларида нашр қилдирди. Қирғиз халқи тарихининг бадиий қомусига айланган, Европа ва кейинчалик жаҳон афкор оммасини лол қилиб қўйган бу гўзал достоннинг мазмуни нималардан иборат эди-ю, афзалликлари нима эди?

«Манас» эпоси — аввало қирғиз халқининг, халқ тарихининг бадиий инъикоси, қомуси. Асарда чет эл босқинчиларига қарши курашда қирғиз уруғларини бирлаштирган, халқнинг номини, ор-номусини сақлаб қолган, фарзандларини ҳам шундай муқаддас ишга даъват қилган қаҳрамоннинг жасоратларга тўла ҳаёти, фидойи фаолияти, мардлиги куйланади. Ўз халқининг бир туғ, бир байроқ остида, бир мақсад йўлида жам бўлмоғини орзу қилган, шунинг учун умрини тиккан Манас паҳлавон ва унинг маслакдошлари, фарзандлари, дўстлари, асл халқ вакиллари —Хоникей, Сирғақ, Кўшай ва Бақай, Семетей ва Кулчўра, Сейтек ва Ойчўреклар ўзларининг ички гўзалликлари билан ҳам, фазилатлари билан ҳам халқчил фаолиятлари билан ҳам оғзаки ижод (фольклор) қаҳрамонлари ичида энг кўзга кўринган мартабада турадилар. Шунинг учун ҳам мана, минг йилдирки, қирғиз халқининг гўзал ижоди бўлмиш «Манас» эпоси то ҳануз ўзининг тил жозибасини, кўтаринки қаҳрамонлик руҳини, завқ-шавқини йўқотмасдан келмоқда.

Эпос уч қисмдан иборат бўлиб, улар «Манас», «Семетей» ва»Сейтек» деб аталади. Биринчи асосий қисми Манас паҳлавоннинг қаҳрамонликларидан ҳикоя қилса, қолган иккинчи ва учинчи қисмлари Манаснинг ўғли ва набирасига бағишланган. Достонлар мукаммал бир оҳанг, жозибадор услуб ила бирикиб, ягона бир эпосни ташкил қилади. Эпоснинг умумий ҳажми 500.000 сатрдан зиёд. Шунинг ўзиёқ «Манас» эпосининг жаҳон фольклористикасидаги муаззам ўрнини белгилаб турибти, у қадимий Ведалар, «Рамаяна», «Махабхорат», «Алпомиш», «Илиада» сингари дурдона асарлар сирасига киради.

Қирғизистон манасшунослари ҳозирги кунда мазкур эпоснинг ўттиздан зиёд нусхасини «манасчи» оқинлардан ёзиб олганлар. Шу ўринда қирғиз халқи ичида яшаб ўтган машҳур манасчи оқинларни ҳам эслаб, улар ҳақларига дуо қилиб қўяйлик, мана улар: Женгижўқ, Эшмамбет, Найманбой, Болиқ, Қолмирза, Сўлтўбой, Эсеномон, Шапақ, Тўғўлоқ, Мўлдабасан, Чўнгбош, Тинибек, Жонибой, Бойимбат, Ибройим, Соғимбой, Саёқбой оқинлар...

Мана шу оқинларнинг ўта кучли қувваи ҳофизалари туфайли Манас ҳамон кўркам, ҳамон муҳташам! Қизиғи шундаки, манасчи оқинлар — аввалда бари ҳам оддий одам — чўпон-чўлиқ, сувоқчи, экинчи, тикувчи бўлиб яшаб юрганлар, сўнг бир куни... уларнинг тушига Манас паҳлавон кириб, бўлажак оқин билан мулоқот ўтказган, уни имтиҳон қилган, покиза эътиқодли, иродали, халқпарвар инсон эканлигини билгач эса, уни оқинликка — яъни манасчи бўлишга буюрган. Манасчиларнинг шу таҳлит минглар ичидан сайлаб олиниши ҳам жаҳон адабиёти ва санъати тарихида мисли кўрилмаган ғаройиб ҳодисадир. Шунинг учунмикан, «Манас» эпоси ғаройиб табиат воқеаларига, ички сеҳрли оҳангларга, гўзал ташбеҳларга, тил мўъжизаларига жуда бой!

Жаҳон халқлари «Манас»ни тавоф қилаётир... Туркий халқлар бадиий ижодининг энг ажиб бир намунаси Манас дунёни эгаллаётир. Бугун эса «Туркистон-умумий уйимиз» деган муқаддас ғоя атрофида жипслашиб ҳаракат қилаётган халқларимиз бу достоннинг эзгу аъмолларидан руҳланиб, дунёга юзланмоқда...

Талас водийсида гуллар очилганда дарё бўйидаги Манас мақбараси ҳам табиатнинг мумтоз ранглари ичра янада салобатланиб туради. Мақбара ҳам, Манас руҳи ҳам, қаҳрамонлик достони ҳам яна минг-минг йиллар яшайверажак. Бунга шубҳа йўқ!

Музаффар АҲМАД.

Зарбдор 45 кун

ДЕФОЛИАЦИЯНИ ЎЗ ВАҚТИДА СИФАТЛИ ЎТКАЗАЙЛИК

ДЕФОЛИАЦИЯ — пахта йиғим-терими олдидан ўтказиладиган энг муҳим агротехник тадбирдир. Уни белгиланган муддатда ғўзанинг ҳолати ва ривожига қараб сифатли ўтказиш машина теримида ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Хўш, вилоятимизда ҳозир ғўза баргини тўктириш билан боғлиқ тайёргарлик ишларининг аҳволи қандай?

Юқоричирчиқ туманидаги «Гулистон» жамоа хўжалигида ўтказилган йиғилиш мавзуси ана шу долзарб масалага қаратилди. Йиғилишда вилоят ҳокимлиги бўлим ва бошқармаларининг раҳбарлари, барча пахтакор туманларининг ҳокимлари, туманлар деҳқончилик саноати бирлашмаларининг мутасаддилари, соҳанинг етакчи олимлари ва мутахассислар иштирок этдилар.

Маслаҳат кенгашини вилоят ҳокимининг биринчи муовини Т. Мирёқубов очди ва бошқариб борди.

Йиғилишда вилоят ҳокими Э. М. Рўзиев иштирок этди.

Йиғилишда сўзга чиққан республика об-ҳавони кузатиш хизмати бош мутахассиси Т. Мухторов, вилоят кимё хизмати давлат ҳиссадорлик бирлашмасининг раиси Ж. Шарипов, Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалик Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Ўғит илмий-тадқиқот институтининг бўлим мудири С. Тўхтаев, мазкур академиянинг Ўсимликларни ҳимоя қилиш институти бўлим мудири А. Сўхта ва бошқалар ғўза баргини сунъий тўктириш тадбирини маҳаллий шарт-шароитга қараб, белгиланган муддатларда сифатли ўтказиш, муҳофаза чораларини кўрган ҳолда дефолиантларни қандай қилиб тўғри тайёрлаш ва ОВХлардан унумли фойдаланиш ҳақида атрофлича тўхталдилар.

Шунингдек йиғилишда жойлардаги айрим камчиликлар ҳақида ҳам гапирилиб, мавжуд нуқсонларни бартараф этиш юзасидан ўз таклифларини бердилар.

Йиғилишда муҳокама этилган масала юзасидан аниқ вазифалар белгилаб олинди.

КАТТА СИНОВ АРАФАСИДА

Пахта очила бошлади. Йиғим-теримга тушилишига саноқли кунлар қолди. Бу йил 1-5 сентябрдан дефолиацияга киришилади. Бу тадбирни 107 минг гектар майдонда ўтказиш режалаштирилган.

ДЕФОЛИАЦИЯ — пахта йиғим-терим муваффақиятини таъминловчи энг муҳим агротехник тадбир саналади. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «1995 йилда пахта йиғим-терими мавсумини ўтказишнинг ташкилий-иқтисодий чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорида ҳам бунга алоҳида урғу берилган.

Хўш, вилоятимизда ғўза баргини сунъий тўктиришга тайёргарлик қандай бормоқда? Бу йил мазкур тадбир қачон ва қандай амалга оширилади? Мухбиримиз ана шу саволлар билан вилоят кимё хизмати давлат ҳиссадорлик бирлашмасининг раиси Жаҳонгир Жўраевич ШАРИПОВга мурожаат қилди.

— Қишлоқ хўжалиги тараққиётини умуман деҳқончилик маданиятини агрокимёсиз тасаввур қилиш қийин. Ҳамма жабҳада — хоҳ у боғдорчиликда бўлсин, хоҳ сабзавотчиликда, хоҳ пахтачиликда бўлсин, хоҳ ғаллачиликда унинг ўз муносиб ўрни ва мавқеи бор. Ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитларида жаҳон андозаларига мос келадиган сифатли қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришда агрокимёнинг аҳамияти, айниқса, беқиёсдир.

Ҳар бир жабҳанинг ўз муаммолари бўлганидек, иқтисодий қийинчиликлар қишлоқ хўжалигини кимёлаштириш соҳасини ҳам четлаб ўтмади. Илгари мавжуд бўлган иқтисодий алоқаларнинг бузилиши минерал ўғитлар ишлаб чиқаришда, ўсимликларни ҳимоя қилиш, кимёвий моддаларни келтириш ва мижозларни таъминлашда жиддий узилишларга олиб келди. Ҳайриятки, республикамизда минерал ўғитлар ишлаб чиқариш базаси мавжуд экан. Қийинчиликларни енгиш бироз енгил кўчяпти. Аммо, бу муаммолардан энди буткул ҳолимиз, деган гап эмас. Тезкорлик билан ҳал қилиниши лозим бўлган масалалар анча-мунча.

Шу муносабат билан экологияга оид баъзи мулоҳазаларим билан ўртоқлашмоқчиман. Президентимиз қайта-қайта таъкидлаганидек, биз қишлоқ хўжалигини кимёлаштиришга мутасадди кишилар ва айниқса, республикамиз кимёгар олимлари ҳорижга ўз дарвозамизни очишимиз керак. Чет элдан фақат қимматбаҳо кимёвий моддаларни сотиб олиб келаверишгина эмас, балки энг замонавий кимё саноати технологияларини ҳам олиб келиб ишга тушириш, ўз маҳаллий дориларимизни ихтиро қилиб, деҳқонларимизнинг арзон ва самарали кимёвий моддаларга бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондириш ҳақида ўйлашимиз лозим. Бу соҳа мустақил давлатимиз иқтисодий қудратини янада мустаҳкамлаш учун жуда зарурдир. Шу боис ҳам ҳукуматимиз агрокимё соҳасини сақлаб қолиш ва ривожлантириш ҳақида доимий ғамхўрлик кўрсатиб келмоқда. Ҳиссадорлик йўли доирасида бирлашмамизга ҳар томонлама моддий ва амалий ёрдам кўрсатмоқда. Кўп ўтмай биз ҳам махсус ордерга эга бўламиз ва ўз акцияларимизни чиқарамиз.

Кимёлаштиришнинг пахтачиликдаги ўрни алоҳида. Бу соҳа доим устивор бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади, деб ҳисоблайман. Шу нуқтаи назардан биз кимё хизмати ходимлари пахтакорларимиз билан ҳамиша елкадош, ҳамкор ва ҳамфикрмиз.

1995 йил вилоятимиз миришкор деҳқонлари учун қутли, баракали келди. Давлатга пилла, ғалла топшириш режалари, ҳатто, мажбуриятлари ошириб бажарилди. Энди навбат пахтакорларимизга. Катта меҳнат мавсуми — пахта йиғим-терими яқин. Хўш, биз ана шу синовга тўла шаймизми?

Пахтакорларимиз бутун ёз бўйи шижоат намуналарини кўрсатиб меҳнат қилишди. Минерал ўғитлар, ғўза касалликлари ва зараркунандаларига қарши кимёвий дориларни ўз вақтида олдилар ва улардан энг қулай агротехника муддатларида самарали фойдаландилар. Далаларда мўлжалдаги ва эртаги ҳосил етиштирилди. Эндиликда эса, парвариш давом этган ҳолда, йиғим-терим ишларига қизғин ҳозирлик кўрилмоқда.

Дефолиация — ғўза баргини тўктириш пахта йиғим-терими муваффақиятини кафолатловчи энг муҳим агротехник тадбирдир. Дефолиация ўз вақтида ва сифатли ўтказилса, ғўза барги яхши тўкилиши билан бирга кўсакларнинг етилиши ва очилиши 10-15 кунга тезлашади. Вақтдан ютилади, Пахтадан сифатли тола чиқиши таъминланади. Энг муҳими, етиштирилган бутун пахта ҳосилини октябрь ойи ичидаёқ тўла йиғиштириб олишга шароит яратилади. Бошқа кузги-қишки дала ишларига ҳам етарли вақт ва имконият қолади.

Бу йил вилоятимизда 107 минг гектар майдонда дефолиация ўтказилади. Бу тадбирни ўтказишда 511 та ОВХ қатнашади. Асосий майдонларга 1-5 сентябрда ишлов берилади. Пахтаси эрта очилган хўжаликларнинг айрим участкаларида ғўза баргини сунъий тўктириш ишларига 25 августдан бошлаб киришиш мўлжалланмоқда. Вилоятимиздаги ҳамма пахта майдонларида дефолиацияни узоғи билан 10 кун ичида тугаллашни режалаштиряпмиз.

Ҳозиргача дефолиацияни ўз вақтида ва сифатли ўтказиш юзасидан зарур тадбирлар ишлаб чиқилди. Жойлардаги хўжаликларнинг мутахассислари, дефолиантларни тайёрлаш ва ишлов беришда банд бўладиган кишиларга кўрсатма ва тавсиялар етказилди. Барг тўкишда ишлатиладиган кимёвий моддалар етарли миқдорда жамғарилган. Кимёвий дорилар далаларга ердан туриб, яъни тракторга ўрнатилган кучли насослар ёрдамида пуркалади. Уруғлик пахта етиштирилаётган пайкалларда эса дефолиация зарур миқдордаги ҳосил қўлда териб олингандан кейин ўтказилади.

Дефолиацияни карталардаги ғўза туплари ривожига қараб, ўртача 3-4 та кўсак очилганда ўтказиш мақсадга мувофиқдир. Ғўза туплари тепасидаги ҳосил нишоналари 30-35 кунлик бўлса, кимёвий дорилар таъсиридан тўкилиб кетмайди. Хлорат магний дефолиантини ҳаво ҳарорати 17 даража иссиқ бўлганда гектарига 8-10 килограмм, сиҳат ва дропп дефолиантини 12-14 килограмм ҳисобидан 300-350 литр сувда эритилган эритмаси билан ишлов берилиши керак.

Дефолиация вақтида ОВХ-14 агрегатидан фойдаланилганда қатор оралари 70 сантиметр бўлган далаларга ҳар 16 қатордан кейин, қатор оралари 90 сантиметр бўлган карталарга 12 қатордан кейин, ОВХ-28 ишлатилганда эса, қатор оралари 70 сантиметр бўлган карталарга 34 қатор ташлаб ва 90 сантиметр бўлганда 26 қатор ташлаб ишлов бериш лозим.

Ҳозир махсус комиссияси дефолиация ўтказиш билан боғлиқ жойлардаги сўнгги тайёргарлик ишларининг аҳволи билан танишиб чиқмоқда. Кўп ўтмай вилоятимизнинг пахтакор туманларида мавсумолди маслаҳат семинар-кенгашларини ўтказишга киришамиз.

Шу ўринда пахтакорларимизга қарата икки оғиз сўз билан мурожаат қилмоқчиман:

— Азизлар! Сизларнинг пешона терларингиз билан далаларда мўл ва эртаги ҳосил етиштирилди. Дастлабки пахта чаноқлари кўзга ташлана бошлади. Вақт ғанимат. Йиғим-теримга тайёргарликни тезроқ туғаллайлик. Бу йил катта синов йили. Элнинг назари сизда. Халқимиз ишончини шараф билан оқлайлик!

Суҳбатдош
Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ.

ҲАФТАЛИК TV ТВ TV КЎРСАТУВЛАР

ДУШАНБА, 28

ЎзТВ I

17.55 **Мустақиллик жамоли.** Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 **«Омилкор инсонлар».**
18.35 Футбол шарҳи.
18.50 **«Ўзбектелефильм» фестивали. «Учкудуқ: ислоҳотлар чорраҳасида». Премьера.**
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Мустақиллик жамоли.
19.55 Эълонлар.
20.00 **«Шодиёна». Тўхтасин Жалилов номидаги халқ чолғу оркестрининг концерти.**
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ахборот».
21.25 **Мустақиллик жамоли.**
21.30 Эълонлар.
21.35 **Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сессияси олдидан.**
22.05 Бир жуфт қўшиқ.
22.15 **Теннис бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги учун Халқаро турнир. Саралаш мусобақалари.**
22.45 **Мустақиллик жамоли.**
22.50 Эълонлар.
22.55 — 23.20 «Ахборот».

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. «Кўзмунчоқ».
19.00 «Таҳлил».
19.10 «Йўлингиз бехатар бўлсин».
19.40 «Деҳқон ҳиммати».
20.10 «Экология ва ҳаёт».
20.40 «Тошкентга саёҳат».
21.10 — 21.50 «Мунозара оқшоми».

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

28 августдан 13 октябргача Россия давлат телевидениеси кўрсатувларида техник сабабларга кўра танаффус эълон қилинган.

Айрим кўрсатувлар намойиш қилинадиган кун ва вақтида бўлиши мумкин бўлган ўзгаришлар шу билан изоҳланади.

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.10 — 20.45

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.45 — 21.50

22.55 — 23.40

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.

18.40 **Мустақиллик жамоли.**
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Парда». Телефильм.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Нефтчи» — «Наврўз».

«ОМАД» таништиради:

21.20 **Мустақиллик жамоли.**
21.25 Эълонлар.
21.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.20 «Салом, ёшлар!».
23.00 «Жаҳон географияси».
23.50 Эълонлар.
23.55 Видео — «О».
01.25 Эълонлар.
01.30 «Курьер».
01.50 «...яна об-ҳаво ҳақида».
02.00 — 02.10 «Постфактум».

СЕШАНБА, 29

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.00 **Мустақиллик жамоли.**
8.05 **Бобур изидан. «Боболар ёди». 1-қисм.**
8.35 **«Актёрлар ва роллар». Доно Бобохонова.**
9.50 Немис тили.
10.20 «Ёшлик» студияси. «Эъзоз».
11.00 Ўқитувчиларнинг август кенгашларида.
12.00 Қашқадарё вилоят Шаҳрисабз шаҳар Маданият уйи мақомчилар ансамблининг концерти.
12.40 «Солиқ».
13.00 — 15.00 «Умидлар йили». Видеоканал.

17.55 **Мустақиллик жамоли.** Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Мультфильм.
18.25 «Коинот гули».
18.55 **«Ўзбектелефильм» фестивали. «Саҳна юлдузининг нурли шуъласи». Премьера.**
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 **Мустақиллик жамоли.**
19.55 Эълонлар.
20.00 **«Халқдengиздир». Чўлпон лирикаси.**
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ахборот».
21.25 **Мустақиллик жамоли.**
21.30 Эълонлар.
21.35 **Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сессияси олдидан.**
22.05 **Теннис бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги учун Халқаро турнирнинг очилиши.**
22.50 **Мустақиллик жамоли.**
22.55 Эълонлар.
23.00 — 23.25 «Ахборот».

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

18.30 **Мустақиллик жамоли.** «Мультфейерверк».
18.45 «Табиат дунёси».
19.35 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.55 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
20.45 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.10 Видеогид.
21.30 «Теле-ателье-шоу».
21.40 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
22.20 — 24.00 «Кинонигоҳ».

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.30 — 8.00

18.10 — 20.45

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.45 — 21.40

22.40 — 01.10

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

18.40 **Мустақиллик жамоли.**
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Эллада».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Ҳаракатда баракат».
20.10 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.10 «Манбалар».
21.50 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
22.10 «Шимолий экспресс» телеклуби.
22.55 «Соккер-клуб».
23.40 «Би-Би-Си» янгиликлари.
23.50—00.10 Теннис. Турнир жилолари. Кўрсатувни А. Метревели олиб боради.

ЧОРШАНБА, 30

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.00 **Мустақиллик жамоли.**
8.05 **Бобур изидан. «Фарзандлар бурчи». 2-қисм.**
8.30 «Илҳом мавжлари».
8.50 «Тараққиёт».
9.20 Алифбо сабоқлари.
9.50 «Саховат».
10.20 «Ҳуқуқингизни биласизми?».
10.40 «Ёшлар ва замон».
11.10 «Театр учрашувлари».
12.10 «Бола бошидан...»
12.50 — 14.50 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.

17.55 **Мустақиллик жамоли.** Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Мультфильм.
18.20 Болалар учун. «Санъат ғунчалари».
18.55 **«Ўзбектелефильм» фестивали: «Мовароуннахр». Премьера.**
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 **Мустақиллик жамоли.**
19.55 Эълонлар.
20.00 **«Байрамингиз кўнгилли ўтсин».**
20.20 **Ўзбекистон ва жаҳон. «Тинчлик йўлидаги ҳамкорлик».**
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ахборот».
21.25 **Мустақиллик жамоли.**
21.30 Эълонлар.
21.35 **Ўзбекистон Республи-каси Олий Мажлиси сессиясида.**
22.35 **«Ислоҳотимиз тамойиллари».**
23.05 **«Истиқлол наволари».**
23.35 **Теннис бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги учун Халқаро турнир.**
00.15 **Мустақиллик жамоли.**
00.20 Эълонлар.
00.25 — 00.50 «Ахборот».

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 «Дарсга қўнғироқ».
19.15 «Мусиқий меҳмонхона».
20.15 «Бумеранг».
20.45 «Тошкент оқшомида».
21.45 «Рок-сеанс».
22.25 — 23.55 «Кинематограф».

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.30 — 8.00

18.10 — 20.45

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.45 — 21.15

22.55 — 00.45

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.

18.40 **Мустақиллик жамоли.**
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «5+1».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Хайр, ёз!»
20.20 Теннис. Турнир жилолари. Кўрсатувни А. Метревели олиб боради.

«ОМАД» таништиради:

20.40 **Мустақиллик жамоли.**
20.45 Эълонлар.
20.50 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
21.40 — 00.40 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

ПАЙШАНБА, 31

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.00 **Мустақиллик жамоли.**
8.05 **Бобур изидан. «Табаррук қадамжолар». 3-қисм.**
8.30 **«Юрт ҳақида қўшиқ».**
9.10 **«Ўзбектелефильм» кўрсатади. «Ўзбекистон: мустақиллик одимлари».**
10.05 Болалар учун. «Орзуларим бир дунё».
10.30 **Мустақиллик жамоли.** «Тангалик болалар». Бадиий фильм.
11,50 «Қўшиғимдасан, Ватан». Адабий-мусиқий композиция.
12.30 **«Ўзбектелефильм» кўрсатади. «Юртимда истиқлол руҳи». Премьера. 1-фильм.**
13.00 **«Миллатнинг дардига дармон бўл».**
13.20 **Мустақиллик жамоли.** Мусиқий дақиқалар.
13.30 «Болалар — гуллолалар».
13.50 **«Қирол-шер». Мультфильм.**
15.20 **«Пойтахтимиз — кўркимиз».**
15.40 **«Юрт ишқида ёнаман». Киноконцерт.**
16.00 **«Мен озодлика интилдим».**
16.30 **«Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Фавворалар». Премьера.**
16.40 **«Ким топди?».**
17.40 **«Ўзбекистон — ўз уйимиз».**
18.05 **Мустақиллик жамоли.** «Ўзбектелефильм» кўрсатади. «Юртимда истиқлол руҳи». Премьера. 2-фильм.
18.35 **«Юзма-юз».**
18.55 **Мустақиллик жамоли.**
19.00 «Ахборот» (рус тилида).
19.25 **Мустақиллик жамоли.**
19.30 **ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 4 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛАР.**
22.00 «Ахборот».
22.30 **Теннис бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги учун Халқаро турнир.**
23.10 **ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 4 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛАР.**
01.40 — 01.50 «Истиқлол рамзи». Телефильм.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

18.30 **Мустақиллик жамоли.**
18.35 «Кўнгил».
18.45 **Мустақиллик жамоли.**
18.50 «Даракчи». Байрам сони.
19.10 Байрам концерти.
19.25 **Мустақиллик жамоли.**
19.30 **ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 4 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛАР.**
22.00 **Мустақиллик жамоли.**
22.05 «Курьер». Байрам сони.
22.25 Эълонлар.
22.30—23.00 «Муҳаббатга ошно қалблар».

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.30 — 8.00

18.10 — 20.45

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.45 — 21.40

22.55 — 00.40

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.

18.40 **Мустақиллик жамоли.**
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Ахборот» (рус тилида).
19.25 **Мустақиллик жамоли.**
19.30 **ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 4 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛАР.**
22.00 «Жаҳон ва биз».
22.40 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
23.40 «Гўзаллик бунёдкорлари».
00.10 «Вилоятим ҳикояси».
00.50—01.10 Интерконцерт.

ЖУМА, 1

ЎзТВ I

«ЎЗБЕКИСТОН — ВАТАНИМ МАНИМ»

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

1 СЕНТЯБРЬ КУНИ СОАТ 7.00 дан 2 СЕНТЯБРЬ СОАТ 02.40 гача ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 4 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН УЗЛУКСИЗ БАЙРАМ КЎРСАТУВЛАРИНИ ТОМОША ҚИЛИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ.

ЎзТВ II

19.30 — 02.40 ЎзТВ I дастури.

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.30 — 8.00

18.10 — 20.45

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.45 — 21.40

22.55 — 01.40

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

18.40 **Мустақиллик жамоли.**
18.45 «Мультқарусель».
19.00 **«Байраминг муборак, Ўзбекистоним!».**
19.40 «Севимли шаҳар».
20.20 «Олимпиадага йўл».
20.40 «Кимга қанақа?». Байрам сони.
21.25 «Мусиқий саёҳат».
21.55 «Ўзбекистон—ўз уйимиз».
22.55—23.15 Теннис. Турнир жилолари. Кўрсатувни А. Метревели олиб боради.

ШАНБА, 2

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.00 **Мустақиллик жамоли.**
8.05 Болалар учун. «Санъат ғунчалари».
8.55 **Телевизион миниатюралар театри.**
9.40 **Мустақиллик жамоли.**
9.45 «Биламизку, аммо...».
10.30 «Жондан азиз». Кинокомпозиция.
10.55 **«Сирли сандиқ». Телевизион ўйин.**
11.55 «Халқ ижодиёти».
12.30 — 14.30 «Ёшлик» видеоканали.

17.55 **Мустақиллик жамоли.** Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун фильм. «Биринчи қўнғироқ».
18.30 «Ахборот» (рус тилида).
18.50 Эълонлар.
18.55 Биринчи Марказий Осиё ўйинларининг тантанали очилиши.
20.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ахборот».
21.25 **Мустақиллик жамоли.**
21.30 Эълонлар.
21.35 **«Мусиқий чойхона».**
22.30 **Спорт кўрсатувлари. 1. Теннис бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги учун Халқаро турнир. 2. Биринчи Марказий Осиё ўйинларининг тантанали очилиши.**
00.20 **Мустақиллик жамоли.**
00.25 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

9.00 **Мустақиллик жамоли.**
9.05 «Кўнгил».
9.15 **Мустақиллик жамоли.**
9.20 «Даракчи». Байрам сони.
9.40 Байрам концерти.
9.55 **Мустақиллик жамоли.**
10.00 «Курьер». Байрам сони.
10.20 **Мустақиллик жамоли.**
10.25 Эълонлар.
10.35 — 11.05 «Муҳаббатга ошно қалблар».

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.10 «Антенна».
19.40 «Кичик дебют».
20.10 Эсдалик учун дастхат.
20.35—22.05 «Кинематограф».

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 — 20.45

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.45 — 21.25

22.55 — 01.10

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 «Безнен мирас» (татар тилида).
10.40 «Айчурек» (қирғиз тилида).
11.10 Болалар учун фильм. «Болалик» бекатидан кузатув».
13.20—13.50 «Ишбилармон».

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

18.40 **Мустақиллик жамоли.**
18.45 «Мультқарусель».
19.00 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Монитор-Осиё».
20.35 «Светлица польска».
21.15 «Би-Би-Си» янгиликлари.
21.25 «Бу ажиб дунё».
21.45 «Би-Би-Си» янгиликлари.
21.55—22.15 Теннис. Турнир жилолари. Кўрсатувни А. Метревели олиб боради.

ЯКШАНБА, 3

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.00 **Мустақиллик жамоли.**
8.05 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
9.35 I Марказий Осиё ўйинлари кундалиги.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 Болалар учун. «Орзуларим бир дунё».
11.20 «Экран хандаси».
11.50 «Қўшиқларимиз сизга армуғон».
12.20—13.50 «Тоҳир ва Зуҳра». Бадиий фильм.

17.55 **Мустақиллик жамоли.** Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Томоша» ахбороти.
18.15 «Алпомиш авлодлари».
18.50 Бир жуфт қўшиқ.
19.05 «Ойнаи жаҳонда...».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ҳафтанома» (рус тилида).
20.00 **Мустақиллик жамоли.**
20.05 Эълонлар.
20.10 «Якшанба оқшомида». Мусиқий дастур.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳафтанома».
21.30 **Мустақиллик жамоли.**
21.35 Эълонлар.
21.40 **Спорт кўрсатувлари. 1. I Марказий Осиё ўйинларида. 2. Теннис бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги учун Халқаро турнир.**
23.30—24.00 «Ҳафтанома».

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

10.00 **Мустақиллик жамоли.** «Мультфейерверк».
10.15 «Табиат дунёси».
11.05 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
11.25 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
12.15 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.40 Видеогид.
13.00 «Теле-ателье-шоу».
13.10 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
13.50—15.30 «Кинонигоҳ».

17.00 «Совға».
17.30 «Муҳаббатга ошно қалблар».
17.50 Жаҳон географияси.
18.40 Эълонлар.
18.45 Видео—«О».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Курьер».
20.50 «...яна об-ҳаво ҳақида».
21.00 «Постфактум».
21.10 «Компьютер-Осиё».
21.40 «Кулгига нима етсин».
22.05 Эълонлар.
22.10 «Даракчи».
22.25 Видео янгиликлари.
22.45 Эълонлар.
22.55—00.35 Видео— «О».

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 — 20.45

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.45 — 21.35

22.55 — 00.45

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!». Мультфильм.
9.30 «Жонли сайёра».
10.00 «Менинг кучам».
10.15 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.45—11.55 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

18.40 **Мустақиллик жамоли.**
18.45 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
19.10 «Мусиқий саёҳат».
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 «Қадриятим—қадр-қимматим».
20.30 «Би-Би-Си» янгиликлари.
20.40 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси».
21.20 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.20 «Бу ажиб дунё».
22.40 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.
22.50—00.20 Спорт кўрсатувлари. 1. Теннис. Турнир жилолари. Кўрсатувни А. Метревели олиб боради. 2. Футбол. Олимпиада ўйинларининг саралаш турнири. Тожикистон—Ўзбекистон.

Турмуш чорраҳаларида

Хушо улки оламда гар чекти ранж,
Яна алам асбобиға топти ганж.

Алишер НАВОИЙ.

САДОҚАТ, вафо, сабр-қаноат ҳақида гап кетса, кўз ўнгимизда кўпинча аёллар гавдаланади. 29 ёшида Амир Умархондан айрилиб, умрининг охиригача унга содиқ қолган, «Фироқномалар»и билан куйган кўнгил нолаларини ифодалай олган Нодирабегимнинг ўтли ғазаллари ва Зулфияхонимнинг умр йўлдоши шоир Ҳамид Олимжонга бағишлаб саксон ёшида яратган «Хотирам синиқлари» достони ёки етук олима, адабиётшунос Кибриё Қаҳҳорованинг «Чорак аср ҳамнафас» номли Абдулла Қаҳҳорга аталган рисоласи, дилларга ларза ва ҳаяжон солган Зарифа Саидносированинг «Ойбегим менинг» каби асарлари — биз улуғлаётган вафо, садоқат меваларидир. Аммо бугунги ҳикоямиз қаҳрамони шу кунларда биз билан бир ҳаводан нафас олиб, биз билан бир сафда ҳалол меҳнат қилаётган садоқатли бир инсон. Қувончли ва ҳайратланарлиси — у аёл эмас, балки изидан қайтмас шер, сўзидан қайтмас — эр!

ВАФО ДЕГАН ГАВҲАР

Шамсидин ака турмуш ўртоғи Фазилат билан ота-она, қариндош-уруғ маслаҳати билан турмуш қурди. Улар ўн йиллик тотув умрлари давомида тўрт фарзанд — уч қиз ва бир ўғил кўрдилар. Фазилат ўқитувчи бўлиб ишлар, Шамсиддин эса муҳандис бўлиб, ойлик маошга қаноат қилардилар. Уйларида қимматбаҳо мебеллар бўлмаса-да, китоб тўла жавонлар, дастурхонларида ҳамиша тотли неъмат — нон, хонадонларида эса озодалик ва дилларида қувонч бор эди.

Лекин Фазилатни бир ташвиш қийнарди, отаси ҳам оддий ўқитувчи, онаси эса ёшлигида ўлиб кетган, ўгай бўлса-да, ўзиникидай бўлиб кетган — иккинчи онаси бор. Нолимайди, бироқ... Укаси Шуҳратжон қобилиятли бўлиб, Ленинграддаги рассомлик олийгоҳида талаба эди. Унинг фикри-хаёли қўшимча маблағ топиб, укасига юбориб туриш эди. Шу мақсадда Фазилат дарс соатларини кўпайтирди. Таътилини қисқартириб, таржимага ҳам зўр берди. Тинимсиз ақлий меҳнат ва ўйлайвериш унинг асабларига таъсир эта бошлади. Дам олиш ни малигини билмади.

Бу орада укасининг ўқиши битди. Тошкентга қайтиб келди, уйланди. Фазилатнинг кўнгли жойига тушди. Аммо, кутилмаганда... Тўртинчи фарзанди туғилди-ю, у руҳий хасталикка учради. Энди у ҳеч нарсага куйибпишмас, фарзандлари ва турмуш ўртоғига эътибор бермас, хуллас, дунё ташвишларини унутган эди. Шамсиддин елди, югурди, Фазилатни касалхонага ётқизди. Бироқ натижа бўлмади. Кўпчилик унга хотини билан ажрашишни маслаҳат берди. «Фарзандларинг тақдирини ўйла, улар катта бўлса турмушга беришинг, уйлантиришинг қийин бўлади, онасига қараб қизини олади, онаси эса бу аҳволда бўлса» дейишди. Шамсиддин буни тушунарди, аммо «умидли дунё», ажабмас, дардига даво топилса, дерди. Бунинг устига, ўн йилдирки, у хотинидан норози бўлмаган, уйим, жойим дегувчи Фазилатга боғланиб қолган эди. Шифокорлар Фазилатни бутунлай шифохонада олиб қолмоқчи ҳам бўлдилар. Шамсиддин кўнмади. Ўн саккиз йилдирки, йилига икки-уч ойлаб касалхонага қатнайди, тўрт фарзандини ҳам ўзи тарбиялади, ўқитди, набиралар кўрди. Ҳеч қачон хотинини ёлғизлатмади, «сиз» оғзи «сен»ға бормади. Фазилатнинг инжиқликларию, баъзида маънили, баъзида маънисиз сўзларига бардош билан қулоқ тутиб, сабр билан яшаб келмоқда. Қизлари чаққон, уй ишларини бир зумда бажарадиган, муҳими, одобда баркамол, ёлғиз ўғил эса ҳунарманд, тоғни урса талқон қилгудек, исми жисмига монанд Фарҳод, қўли гул, истараси иссиқ бўлиб, кўрганнинг кўзини қувнатади. Катта қизлари Гуландом баобрў хонадонлардан бирининг суюкли келини. Бунда Шамсиддин аканинг хизматлари катта. У ҳам она, ҳам ота бўлиб, давлат ишидан вақт топиб, фарзандлар тарбиясига катта эътибор берди. Айримлардек умидсизликка тушиб, аламини ичкилик ёки чекишдан олмади. Аксинча, фарзандлари кўнглини кўтариб, эринмай уларга овқат пишириш, уй тутиш, муомала, одамийлик кабиларни ўргатди. Ҳозир бу хонадонга кирсангиз, ҳавасингиз келади. Ҳаммаёқ саранжом-саришта, гуллар барқ уриб очилиб ётипти. Кенг ва файзли хоналар ота ва ўғил меҳнати билан қад кўтарган, деворларига гўзал нақшлар солинган. Шамсиддин ака йигирма саккиз йиллик умр йўлдошига парвона, нолиш, зорланиш нималигини билдирмайди. Қувноқ, ҳазилкаш бу инсон ичидагини сиртига чиқармайди, ҳаётга умид ва ишонч билан қарайди. Яқинда мен Шасмиддин акани йўлда учратдим. Қайнонаси — Фазилатнинг онасини байрам билан қутлаб, кўриб келаётган эканлар. Айтганча, шунча йил ўтибдики; Шамсиддин ака қутлуғ кунларда Фазилатнинг ўрнини билдирмай, унинг хонадонига бориб, ҳол-аҳвол сўраб келишга, қариндош-уруғлар кўнглини олишга имкон ва вақт топадилар.

Дарвоқе, Расул Акрам салоллоҳу алайҳи васалламдан «Сизнинг эзгу ниятда бўлганингиз — хотинингизга эзгу бўлганингиздур» деган мазмунда ҳадис кўчирилган. Яна Расул Акрамдан «Мўминлар орасида қандай мўминнинг имони комил бўлур» деб сўраганларида «Хотунга яхши бўлганнинг» деб жавоб берган эканлар. Доно халқимиз эса «Яхшиликни дарёга қил, биёбондан топ» дейди. Зеро, Шамсиддин ака кўнгли ярим, руҳий хасталикка чалинган умр йўлдошини эъзозлаган экан, Аллоҳ унга одоб-ахлоқда баркамол фарзандлар ва сабр ато этди. Умидимиз шуки, Шамсиддин ака ҳали қўша-қўша куёв ва келинлар кўриб, набиралар даврасида бу кунларни кўрмагандай бўлиб кетарлар. Абдулла Авлоний ёзганидек: «Садоқат бир файзи маънавийдурки, у файздан ҳиссасини олмак ҳар бир кишининг муқаддас вазифасидур. Садоқат гулшани саломат, бўстони нажотдир».

Ҳақиқатан ҳам орамизда вафо деган ноёб гавҳар — садоқатни умр сўқмоқларида азиз билиб келаётган шундай инсонлар бор экан, улар билан фахрланамиз. Яратган тангридан эса Шамсиддин ака кабиларга садоқат ва яхшиликлари эвазига нурли кун истаб, чеккан ранжлари эвазига ганж — хазинага тенг хурсандчилик топиш бахтига муяссар бўлишларини тилаб қоламиз.

М. ВАЛИЕВА,
халқ маорифи аълочиси.

БУГУН ТОШКЕНТДА «ЮНУСОБОД» СПОРТ КОМПЛЕКСИДА ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ КУБОГИ УЧУН ПРОФЕССИОНАЛ ТЕННИСЧИЛАРНИНГ ХАЛҚАРО МУСОБАҚАЛАРИ БОШЛАНАДИ

ТОШКЕНТ. «Юнусобод» спорт комплекси.

БЕЛЛАШУВЛАР ШИДДАТЛИ ЎТАДИ

РЕСПУБЛИКАМИЗДА жаҳондаги энг қизиқарли ва нуфузли спорт турларидан бири — теннис бўйича 2-Президент кубоги мусобақалари бошланиши арафасида. Шуниси эътиборга лойиқки, нисбатан қисқа вақт ичида қад кўтарган «Юнусобод» спорт мажмуасида иккинчи босқич қурилиш ишларини якунланиши ҳам бу ерда теннис усталари ва ишқибозлари учун барча шарт-шароитлар яратилишига замин бўлди.

Ўзбекистон барча спорт ишқибозлари орзиқиб кутаётган Президент кубоги беллашувлари бу гал янада шиддатли ва кескин ўтади, дейишимизга барча асослар бор. Зеро бу йилги мусобақага янада кучли теннис «профессионал»лари ташриф буюришади. Қатнашчиларнинг географияси ҳам сезиларли даражада кенгайди — Бельгия, Швейцария, Россия, Голландия, Португалия, АҚШ, Франция, Польша, Германия, Испания, Аргентина, Марокаш, Швеция, Венгрия, Австрия, Италия мамлакатларининг спортчилари маҳоратидан юртдошларимиз баҳраманд бўлишади. Республикамизнинг етакчи теннис усталари О. Огородов ва Д. Томашевичларнинг имкониятлари хусусида тўхталадиган бўлсак, Олег мусобақага Германияда, Дмитрий эса Малайзияда пухта тайёргарлик кўрди. Ўша ерларда ўтган халқаро мусобақаларда чиниқишди. Ва ўйлаймизки, улар ўзларининг хорижлик рақиблари билан муносиб беллашадилар.

Хулласи калом, Президент кубоги мусобақаларига марҳамат, азиз спорт ишқибозлари!

ФИНАЛ — 1 СЕНТЯБРДА

ВИЛОЯТИМИЗ жисмоний тарбия жамоаларида мана ўн кундирки, Мустақиллик кунига бағишланган халқ спорт турлари бўйича оммавий жисмоний-соғломлаштириш тадбирлари ўтмоқда. Мусобақалар шаҳарлар ва туманлар ўйингоҳлари, майдонлари, сув ҳавзаларида ўтказилмоқда. Бунда спортчиларимиз кураш, арқон тортиш, тош кўтариш, қўл кураши, сузиш, шахмат, шашка, футбол бўйича куч синашишмоқда. Мусобақаларнинг ҳал қилувчи қисми 31 август — 1 сентябрда ўтказилади. Унда энг кучли спортчиларимизнинг кўргазмали чиқишлари бўлади.

Байрам кунлари барча тадбирлар спорт йўриқчилари, тренерлар бошчилигида бўлиб ўтади. Улар спортчилар чиқишларини баҳолаб, ғолибларни аниқлайдилар. Бундай ҳайрли ишларга шаҳар, туман ҳокимликлари ҳомийлик қилмоқдалар.

1 сентябрь — байрам куни шаҳар ва туман дам олиш оромгоҳларига келганлар ўртасида ҳам оммавий ўйинлар, мусобақалар ўтказилади.

ТОШКЕНТ ОСИЁ ЎЙИНЛАРИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА МУНТАЗИР

Теннис бўйича Президент кубоги мусобақалари ва 1 Марказий Осиё ўйинларининг бир-бирига уланиб кетиши мамлакатимиз спорт ишқибозларини беҳад қувонтирмоқда. Айниқса, спортнинг 12 олимпия турлари бўйича халқаро олимпия қўмитаси тасарруфи остидаги Марказий Осиё ўйинларини ўтказиш учун Ўзбекистоннинг танланиши ҳам республикамизда спортнинг ривожига давлат миқёсида аҳамият берилаётганлигидан далолатдир.

Дарҳақиқат, I Марказий Осиё ўйинлари ҳам келгусида нуфузли мусобақалар қаторидан ўрин олишига шубҳа йўқ. Унинг авваламбор Марказий Осиё давлатларида спортнинг олимпия турларини ривожлантириш, спортчиларнинг жаҳон майдонларидаги муваффақиятларини таъминлашга қаратилганлиги тўғрисида тўхталиб ўтиш жоиз. Зеро, ушбу ўйинларда Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистондан мингга яқин энг кучли спортчиларнинг ташриф буюриши кутилмоқда. Шу мунособат билан Тошкентдаги «Алпомиш» спорт саройи, «Пахтакор» марказий ўйингоҳи, МҲСК спорт мажмуи, «Динамо» теннис стадионлари қайтадан таъмирланди, улар замонавий спорт анжомлари билан жиҳозланди. Меҳмонларни лозим даражада кутиб олиш ва уларнинг мусобақадан бўш вақтларини мазмунли ўтказишларини таъминлаш мақсадида Юнусобод, Шайхонтоҳур, А. Икромов ва Мирзо Улуғбек туманлари қардош республикаларга биркитиб қўйилди. «Оникс» ҳиссадорлик жамиятида тайёрланган махсус биллур вазалар эса мусобақа ғолибларига Ўзбекистондан эсдалик сифатида олтин нишонлар ва дипломлар билан бирга қўшиб топширилади.

Д. ИСРОИЛОВ.

«ЎЗБЕКИСТОН БАҲОРИ»

Республика илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудиясида Мустақиллик кунининг 4 йиллигига бағишлаб «Ўзбекистон баҳори» фильми яратилди.

Фильм муқаддимасида Ал Хоразмий, Ибн Сино, Абу Райҳон Беруний, Мирзо Улуғбек, шеърият мулкининг султони Алишер Навоий ҳамда туронзаминда улуғвор давлат яратган соҳибқирон Амир Темур сиймолари гавдалантирилган. Бу буюк зотлар диёримизнинг порлоқ келажакка эга эканини башорат қилган эдилар. Фильмда уларнинг ана шу эзгу-орзулари бугунги кунда рўёбга чиқаётгани акс эттирилган.

ДОРИ—ДАРМОН ОЛИНДИ

Япония билан мамлакатимиз ўртасида тузилган шартномага мувофиқ республикамиздаги икки ёшгача бўлган болаларни эмлаш учун вакциналар билан таъминлаш мақсадида 3 миллион АҚШ доллари ажратиш кўзда тутилган. Йил бошидан бери қарийб 1 миллион АҚШ долларилик вакцина келтирилди. Куни-кеча унинг навбатдаги туркуми олинди.

Республика Соғлиқни сақлаш вазирлигида ана шу дори-дармонни Япониянинг мамлакатимиздаги фавқулодда ва мухтор элчиси Укеру Магосаки топширди.

(ЎзА мухбири).

КОРХОНАЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«Металлни қайта ишлаш» очиқ усулдаги ҳиссадорлик жамияти

ҚУЙИДАГИЛАРНИ ТАВСИЯ ЭТАДИ:

қора тунукадан тайёрланган қурулишбоп челаклар — 45-50 сўмдан. **ТЕЛЕФОН: 46-64-19.**

* * *

ҳар хил босим кучига эга пресслаш ускуналари, шу жумладан 100 тонна босим кучига эга икки ҳаракатли пресслаш ускуналари. **ТЕЛЕФОН: 46-52-00.**

* * *

«ВАКР-1600» электр ускунаси, трансформатор ТН-250/10-04, «КРУ-10». **ТЕЛЕФОН: 46-64-18.**

Юқоридагиларни 05, 06 қалинликдаги рухланган тунукалар ва одатдаги 5 диаметрли симларга айрибошлашимиз ҳам мумкин.

МАНЗИЛИМИЗ: Сағбон кўчаси, 30-боши берк кўча, 79-уй. ТЕЛЕФОН: 46-62-47.

Ажойиботлар

ТЕЗ ЮРУВЧИ АВТОМОБИЛЛАР ЁКИ...

ДУНЁДА турли хил автомобиллар мавжуд. Бири узун, бири калта, яна бири уч ғилдиракли. Биттаси тошбақага ўхшаса, яна бири югуриб кетаётган қоплонга монанд. Улар ҳақида ҳам турли хил юқори кўрсаткичлар ҳисобга олинган.

Масалан, «Мерседес-180-Д» расамаддаги 1957 йилда ишлаб чиқарилган автомобиль 1978 йил август ойига келиб, спидометри 1 миллион 906 минг 879 километрни кўрсатди. Бу машина Вашингтон штатининг Олимпия шаҳрилик Роберт исмли кишига тегишли эди. Аслида кафолат муддати қисқа бўлса-да, лекин энг ишончли автомобиль барибир «Мерседес» бўлиб қолаверса керак. Оммавий харид қилинадиган автомобиллар сирасига эса «Жук» лақабини олган Фольксваген киради. Бундай машиналар 1938 йил ишлаб чиқарила бошланган. «Жук»нинг 20 миллион нусхаси Мексикада 1981 йилнинг 15 майида ишлаб чиқарилди. «Фольксваген»: ҳозир ҳам ишлаб чиқарилаяпти.

Буюк Британияда эса «Мини» деб номланган машина оммавий бўлиб кетди. Уни Алик Исигонис ихтиро қилган. Дастлаб 1959 йил августида сотувга қўйилган «Мини»лар 496 фунт стерлинг 19 шиллинг, 2 пенсга сотилган. 1990 йилда эса «Мини»ларнинг 5 миллион 118 минг 447 таси харид қилинган.

Калифорния штатида Жеем Орберг ихтиро қилган 30 метру 2,5 қаричлик машина ишлаб чиқарилди. У 26 ғилдиракдан иборат. Бундан ташқари унда хизмат қилиш хонаси, ошхона, сузиш жойи, икки киши ором оладиган юмшоқ ўрин ва ниҳоят тикучар (вертолёт) қўнадиган майдончаси бор. Бу машина кинофильмларда суратга олиш ҳамда кўргазмалар учун мўлжалланган.

Энг қимматбаҳо автомобиль Америка Президенти учун тайёрланган «Линкольн континенталь изекъютив» бўлиб қолди. Бу машина Американинг махфий хизмати буюртмаси билан 1968 йил 14 октябрда тайёрланган. Узунлиги 6 метру 56 сантиметр. Оғирлиги эса, махсус қопламаси билан бирга 2 тоннаю 3 килодан, 5 тоннаю 44 килога етади. «Линкольн»ни ишлаб чиқариш учун 500 минг доллар сарфланган. Машинадан фойдаланиш учун ижарага олиш 1 йилга 5 минг доллар туради. Мабодо машинанинг барча балон ва қопламалари тешилган тақдирда ҳам «Линкольн» соатига 80 километр тезлик билан юра олади. Сабаби пўлат ғилдиракларга резина ўрнатилган.

Энг қимматбаҳо автомобиллардан бири жаҳон андозасидаги «Роллс-Ройс» туркумига мансуб «Фантом — VI»дир. У 8 цлиндрлик. 1989 йил май ойида унинг нархи солиқ билан қўшиб ҳисоблангандa 350 минг фунт стерлинг эди. Бронлаштирилган «Роллс-Ройс» «Фантом — VI»нинг баҳоси эса 4 миллион фунт стерлинг.

Автомобиль ишлаб чиқариш жабҳасида япон олимлари ҳамон олдинги сафда бораяптилар. Буюк Британиянинг Силверстоун шаҳрида ўтказилган «Шелл майлиж марафон» мусобақасида одам ишониб-ишонмайдиган мўъжиза рўй берди. Чунки автомобиллар ўртасида 2 минг 269 километр йўлни босиб ўтган Япониянинг тажрибадаги автомобили бор-йўғи 1 литр ёқилғи сарф қилди.

Автомобилларни орқага юриши масаласи ҳам муҳим ҳисобланади. Миссури штатилик Чарлз Крайтон ва Жеймс Харжис 1930 йилнинг 26 июнидан 13 августигача Нью-Йорк шаҳридан то Лос-Анжелосгача 5375 километр масофани босиб ўтиб, жаҳон рекорди ўрнатдилар. Бу рекорднинг аҳамияти шундаки, масофа «Форт-А» туркумидаги автомобиль билан олдинга эмас, орқага юриб босиб ўтилган эди.

Ўзбекистонда ҳам автомобиль саноати ривожланмоқда. Албатта ҳали шов-шув кўтаришга эрта. Лекин «Ўзбекистон» дея ёзилган уч эшикли автобуслар аллақачон самарқандлик, тошкентлик ва новосибирсклик йўловчиларга таниш. «Лиаз-5256» расамадли бу автобус шаҳар ичида юрадиган «Икарус»лардан қулайроқ. У йўловчилар учун жуда маъқул тушди. Бу автобуслар қаерда ишлаб чиқарилаяпти? Самарқандда «АвтоВАЗагрегат» корхонаси қатор йиллардан буён Марказий Осиёдаги енгил машина эгаларининг эҳтиёт қисмларга бўлган талабини қондириб келаётир. Худди шу ерда «Самарқанд — Тольятти — Ликино» ҳамкорлиги қарор топди. Натижада йилиги 1000 дона ўзбек автобуслари тайёрлана бошланди. Унинг яна бир афзаллиги шундаки, айни дамда валютага харид қилинаётган автобуслардан 6-7 баравар арзон. Самарқандликлар яқин орада тежамкор ва экологик тоза ҳисобланган электр транспортини ишлаб чиқаришни ҳам йўлга қўйишмоқчи. Тўғрироғи йилига 300 дона троллейбус шу ерда тайёрланади. Шунинг учун янги ускуналар ўрнатиш ҳамда бинолар қурилиши жадал йўлга қўйилди. Рекордлар эса, энди...

Тўлқин ЁРҚУЛОВ тайёрлаган.

Дилларда байрам шукуҳи.

Р. АЛЬБЕКОВ олган сурат

Ўқинг — қизиқ

ЎЗИНГИЗНИ БИЛАСИЗМИ?

Америкалик олимлар рақамлар тили билан ифода қилиб инсон ҳақида шундай қизиқарли маълумотларни берадилар:

● Одам бутун умри давомида 40 тонна миқдорида овқат ейди ва 380 минг куб метр ҳажмдаги ҳаводан нафас олади.

● Инсон юраги бир йилда 900 килограмм юкни 14 метр баландликка кўтариш учун кетадиган миқдорда куч сарфлайди.

● Одам бошида ўртача 125 мингта соч бор. Бутун умри давомида одам баданидан 1,5 миллионтагача соч ва тук тўкилиб, қайта ўсиб чиқади.

● Инсон мияси 10 миллард асаб толаларидан иборат ва у 8,6 миллионта ахборот бирлигини қабул қилиш қобилиятига эга.

● Мия 0,05 секунд ичида кўз кўрган тасвирни илғаб аниқлаб беради.

● Миядаги нейрондан нейронга ўтадиган сигналлар тезлиги соатига 400 километрни ташкил қилади.

● Инсоннинг 6,5 квадрат сантиметр катталикдаги тери парчасида 25 метр асаб толалари, мингдан ортиқ асаб тугунчалари, 65 та соч қопчалари ва олти метр узунликдаги қон томирлари жойлашган.

● Инсон кўзлари шунчалик сезгирки, энг яхши шароитда у тоғ чўққисидан 80 километр узоқликда ёнаётган гугурт ёруғлигини илғаб олиши мумкин.

● Инсоннинг ҳид сезгилари майдони атиги 4,8 квадрат сантиметрга, итники 64,3, акуланики 130 квадрат сантиметрга, қуённики эса бутун устки гавдаси умумий майдонига тенгдир.

«Ўзавтотранстаъминот» концерни жамоаси «Ўзавтотранстаъминот» республика концерни бошқаруви раиси Абдураҳмон Абдулҳаевич Абдувалиевга падари бузруквори

Абдулҳай Абдувалиевич АБДУВАЛИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг Тошкент вилоят бошқармаси жамоаси ушбу бошқарманинг собиқ бошқарувчиси Ш. З. Зоҳидовга ўғли

ШУҲРАТнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ • TOŞKENT HAQIQATI

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Муҳаррир **Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ**

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар: *хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 33-40-48* *Эълонлар: 33-99-15, 32-57-27.*

• Мақолалар, эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун муаллифлар, реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

• Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №8. Буюртма Г-0385. Ҳажми — 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

"Шарқ" нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи: 64672. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 18.20. 1 2 3 4 5 6